

IC
2

ÇINAR[®]
MÜHENDİSLİK
MÜŞAVİRLİK A.Ş.

PAYDAŞ KATILIM PLANI

Mart 2024

CNR-PLN-ERZ-SEP-001

Nihai

Bağlıca Mah. Çambayırı Cad. Çınar Plaza No: 66/5 06790 Etimesgut/ ANKARA

Tel: +90 312 472 38 39 Faks: +90 312 472 39 33

Web: cinarmuhendislik.com

E-posta: cinar@cinarmuhendislik.com

Bu raporun tüm hakları saklıdır.

Bu raporun tamamı veya bir kısmı 4110 sayılı kanunla değişik 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca Çınar Mühendislik Müşavirlik A.Ş.'nin yazılı izni olmaksızın çoğaltılamaz, kopyalanamaz, elektronik olarak yeniden üretilemez, ticareti yapılamaz, iletilemez, satılamaz, kiralanamaz, herhangi bir amaçla kullanılamaz, dijital ve/veya elektronik ortamda herhangi bir şekil ve yöntemle kullanılamaz.

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 3 / 46

BELGE REVİZYON GEÇMİŞİ

Rev.	Tarih	Hazırlayan	Kontrol eden	Onaylayan	Açıklama
00	Haziran 2023	Ö.Ç. M.Ç.	M.Y.	A.C.A.	Taslak
01	Kasım 2023	Ö.Ç. M.Ç.	K.Ö.	A.C.A.	İlk Revizyon
02	Aralık 2023	Ö.Ç.	K.Ö.	A.C.A.	İkinci Revizyon
03	Şubat 2024	Ö.Ç.	K.Ö.	A.C.A.	Üçüncü Revizyon
F	Mart	Ö.Ç.	K.Ö.	A.C.A.	Nihai

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 4 / 46

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	4
TABLO LİSTESİ	5
ŞEKİL LİSTESİ.....	5
KISALTMA/TANIM LİSTESİ	6
EK LİSTESİ.....	8
1. GİRİŞ	9
1.1 Projeye Genel Bakış.....	9
1.2 Projenin Olası Sosyal Etkilerinin Özeti.....	10
2. PAYDAŞ KATILIM PLANININ GEREKLİLİKLERİ	12
2.1.1 Ulusal Gereklilikler	12
2.1.2 Uluslararası Gereklilikler	14
3. PAYDAŞ TESPİTİ VE ANALİZİ	17
3.1 Paydaş Tespiti.....	17
3.1.1 Projeden Etkilenen Taraflar	17
3.1.2 Dezavantajlı/Hassas Kişi veya Topluluklar	18
3.1.3 Diğer İlgili Taraflar	22
3.1.4 Paydaş Matrisi.....	22
3.1.5 Önceki Paydaş Katılım Faaliyetlerinin Kısa Özeti	24
4. PAYDAŞ KATILIM PROGRAMI.....	26
4.1 Bilgilendirme.....	26
4.2 Katılım Faaliyetleri.....	26
4.3 Eğitim	28
4.4 Katılım Faaliyetleri.....	29
5. ŞİKAYET MEKANİZMASI.....	31
5.1 Amaç ve Kapsam	31
5.2 Rol ve Sorumluluklar	33
5.3 Prosedür ve Sorumluluklar	37
5.3.1 Şikayetin Alınması ve Kaydedilmesi	37
5.3.2 Şikayetin Değerlendirilmesi	38
5.3.3 Şikayetin Çözümü	38
5.3.4 Şikayetin Kapatılması	38
5.4 İşçi Şikayet Mekanizması	39
5.5 AIIB'nin Bağımsız Hesap Verebilirlik Mekanizması	39
6. İZLEME	41
7. EKLER	43
Ek 1: Paydaş Listesi.....	43
Ek-2 Şikayet Kayıt Formu	44
Ek-3 Şikayet Kapatma Formu	45
Ek-4 Şikayet Günlüğü Örneği.....	46

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 5 / 46

TABLO LİSTESİ

Tablo 3.1. Paydaş Matrisi	22
Tablo 3.2. Önceki Katılım Faaliyetlerinin Özeti	24
Tablo 4.1. İlk Veri Toplama Sürecinde Paydaş Katılımı	26
Tablo 4.2. İnşaat ve İşletme Sırasında Paydaş Katılımı.....	27
Tablo 4.3. Katılım Faaliyetleri Kapsamındaki Eğitim Programları.....	28
Tablo 6.1. ŞGM'ye Yönelik Temel Performans Göstergeleri	41

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 5.1: ŞGM Akış Tablosu	32
Şekil 1. İnşaat Aşamasında Yönetim Planlarının Uygulanması için Organizasyon Şeması ...	34
Şekil 2. İşletme Aşamasında Yönetim Planlarının Uygulanması için Organizasyon Şeması .	35

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 6 / 46

KISALTMA/TANIM LİSTESİ

AA	Alternatif Akım
AİIB	Asya Altyapı Yatırım Bankası
ÇİMER	Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi
ÇINAR	Çınar Mühendislik Müşavirlik A.Ş.
UEDB	Uyum, Etkililik ve Dürüstlük Birimi
TİG	Toplum İrtibat Görevlisi
Covid-19	Koronavirüs Hastalığı-2019
ŞKF	Şikayet Kayıt Formu
DC	Doğru Akım
Örn.	Örneğin
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirmesi
EPDK	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
ÇSÇ	Çevresel ve Sosyal Çerçeve
ÇSED	Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi
vb.	ve benzeri
EİH	Elektrik İletim Hattı
TCDŞ	Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet
ŞM	Şikayet Mekanizması
ŞKF	Şikayet Kayıt Formu
ŞGM	Şikayet Giderme Mekanizması
ha	Hektar
IC İÇTAŞ	IC İÇTAŞ Güneş Enerjisi Üretim ve Ticaret A.Ş.
yani	Yani
IFC	Uluslararası Finans Kurumu
A.Ş.	Anonim şirket
TPG	Temel Performans Göstergesi
kV	Kilovolt
YEP	Yönetim Eylem Planı
ETKB	Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
SB	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı
ÇŞİDB	Türkiye Cumhuriyeti Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
MWac	Megawatt Alternatif Akım
MWdc	Megawatt Doğru Akım
MWe	Megawatt Elektrik
MWm	Megawatt Mekanik
MWp	Megawatt Tepe
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
No.	Sayı
OSB	Organize Sanayi Bölgesi
PEK	Projeden Etkilenen Kişi
PUB	Proje Uygulama Birimi
HKT	Halkın Katılımı Toplantısı
PEKM	Projeden Etkilenen Kişiler Mekanizması
PS	Performans Standardı
FV	Fotovoltaik
CSİ/CT	Cinsel Sömürü ve İstismar ve Cinsel Taciz

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 7 / 46

PKP	Paydaş Katılım Planı
GES	Güneş Enerjisi Santrali
TEMA	Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı
DBG	Dünya Bankası Grubu
DSÖ	Dünya Sağlık Örgütü
YEKA	Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları
YİMER	Yabancılar İletişim Merkezi

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 8 / 46

EK LİSTESİ

Ek 1: Paydaş Listesi

Ek-2 Şikayet Kayıt Formu

Ek-3 Şikayet Kapatma Formu

Ek-4 Şikayet Günlüğü Örneği

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 9 / 46

1. GİRİŞ

Paydaş katılımı, Projenin çevresel ve sosyal etkilerinin başarılı bir şekilde yönetilmesi için gerekli olan güçlü, yapıcı ve duyarlı ilişkiler kurmanın temelidir. Paydaş katılımının amacı, Proje süresince çeşitli dış paydaşlarla yapıcı bir ilişki kurmak ve sürdürmektir. Katılım sürecinin erken bir aşamada başlatılması, halkın ilgili tüm bilgilere zamanında erişiminin sağlanmasına yardımcı olur ve paydaşlara Proje tasarımı ve etki değerlendirmesine katılma fırsatı verir.

Paydaş Katılım Planı (PKP), Yatırımcı ile çeşitli paydaşlar arasındaki karşılıklı iletişime sürekli olarak katkıda bulunacaktır. Proje, çevresel ve sosyal risk ve etkiler, önerilen etki azaltma önlemleri ve şikayet mekanizması ile ilgili bilgiler proje paydaşlarıyla düzenli olarak paylaşılacaktır.

PKP, Projenin arazi hazırlığı, inşaat ve işletme aşamalarında iletişime geçilecek paydaşların ve paydaş katılımı faaliyetleri sırasında kullanılacak iletişim araçlarının, şikayet mekanizmasının ve sorumlu tarafların tanımlanmasını içerecektir. Paydaş katılımının aktif bir süreç olması, periyodik olarak güncellenmesi ve Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme (ÇSED) Raporuna entegre edilmesi açısından belirleyicidir.

1.1 Projeye Genel Bakış

Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB) yenilenebilir enerji kaynaklarına ilişkin temel strateji ve politikalarını; yerli kaynaklara öncelik vererek kaynak çeşitliliğini sağlamak, yenilenebilir enerji kaynaklarının enerji arzındaki payını artırmak, serbest piyasa koşullarına tam işlerlik kazandırmak, yatırım ortamını iyileştirmek ve enerji verimliliğini artırmak olarak belirlemiştir. Bu strateji ve politikalar ışığında, başta rüzgar ve güneş enerjisi olmak üzere yenilenebilir enerji projelerinin geliştirilmesini teşvik etmek amacıyla 2016 yılında hükümet destekli bir girişim olan YEKA (Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları) programı başlatılmıştır. Program, 09.10.2016 tarihli ve 29852 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları Yönetmeliği"nin yürürlüğe girmesiyle birlikte başlatılmıştır.

YEKA programı kapsamında ETKB Enerji İşleri Genel Müdürlüğü, yenilenebilir enerji projelerinin geliştirilmesi için uygun olan belirli arazi alanlarını belirlemekte ve şirketleri bu projeleri geliştirme ve işletme hakkı için teklif vermek üzere ihalelere davet etmektedir.

Hatay İli, Erzin İlçesi, Hürriyet Mahallesi'ndeki güneş enerjisi santrali için 28 Haziran 2022 tarihinde 4. YEKA ihalesi düzenlenmiş ve YEKA G4-Erzin-2 GES IC İÇTAŞ Enerji Yatırım Holding Anonim Şirketi (veya IC İÇTAŞ) (Yatırımcı) tarafından kazanılmış ve 8 Ağustos 2022 tarihinde ETKB ile YEKA Kullanım Hakkı Sözleşmesi imzalanmıştır. Ön Lisans belgesinin alınmasının ardından Proje, IC İÇTAŞ Enerji Yatırım Holding A.Ş.'den IC İÇTAŞ Güneş Enerjisi Üretim ve Ticaret A.Ş.'ye (Yatırımcı) devredilmiştir.

IC İÇTAŞ tarafından gerçekleştirilecek olan YEKA G4-Erzin-2 GES Projesi (Proje) toplam 140 MWm/100 MWe (140 MWdc/100 MWac) kurulu güce ve yıllık 200.000.000 kWh elektrik üretimine sahip olacaktır. Projenin amacı, ulusal şebekeye yenilenebilir ve sıfır karbonlu elektrik tedarikine önemli ölçüde katkıda bulunmak, Türkiye'nin enerji dönüşümüne destek vermek ve Türkiye'de artan elektrik talebinin karşılanmasına yardımcı olmaktır.

Proje, Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği (29 Temmuz 2022 tarihli ve 31907 sayılı Resmi Gazete) kapsamında değerlendirilmekte ve bu Proje kapsamındaki faaliyetler ÇED Yönetmeliği Ek-1'de yer almaktadır. Bu doğrultuda, ÇINAR Mühendislik Müşavirlik A.Ş. ("ÇINAR" veya "ÇSED Danışmanı") tarafından ulusal bir ÇED Raporu hazırlanmış ve 3 Ocak 2023 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na (ÇŞİDB) sunulmuştur. Proje için ÇŞİDB'den 10 Mayıs 2023 tarihinde "ÇED Olumlu" kararı (Belge No: 7100) alınmıştır. Öte yandan, Yatırımcı Projenin finansmanı için uluslararası finans kuruluşlarına başvurabilmesi için Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi (ÇSED) hazırlanmıştır.

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 10 / 46

1.2 Projenin Olası Sosyal Etkilerinin Özeti

Şantiye kurulum çalışmalarının Temmuz 2023'te başlaması öngörülmektedir; tüm arazi hazırlığı ve inşaat işlerinin 12 aylık bir süre içinde tamamlanması planlanmaktadır. İnşaat aşamasında beklenen istihdam sayısı 80'dir. Tesisin Ağustos 2024 itibariyle tam kapasite ile faaliyete geçmesi öngörülmektedir. Projenin ekonomik ömrü 30 yıl olup, işletme aşamasında istihdam edilecek personel sayısı 20 olarak planlanmıştır.

Potansiyel sosyal etkiler ve beklenen riskler aşağıdaki maddelerde görülebilir; gerekli hafifletici önlemler maddesinin hemen ardından verilmiştir;

- Yerel işe alım ve yerel tedarik
 - İşgücü ve istihdam için alınacak eylem ve önlemler Türk İş Kanunu ve uluslararası standartlarla uyumlu olacaktır. Yerel işe alımlara öncelik verilecektir.
 - İşe alım süreçleri şeffaf ve kamuya açık olacak, ayrımcı olmayacak, etnik köken, din, dil, cinsiyet ve cinsel yönelim açısından eşit fırsatlar sağlayacaktır.
 - İstihdam fırsatları farklı kanallar aracılığıyla açıkça duyurulacaktır.
 - Bir işçi şikayet mekanizması mevcut olacaktır.
- Çalışma Koşulları ve İşçi İlişkilerinin Yönetimi
 - İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğe uygun olarak İSG Yönetim Planı hazırlanacak ve çalışanlara bu plan doğrultusunda eğitim verilecektir.
 - Çalışma sahalarında güvenli çalışma ortamları oluşturulacaktır.
 - Tüm çalışanlara kişisel koruyucu donanım (KKD) sağlanacak ve kullanımı için gerekli eğitimler verilecektir.
 - Sürücüler ve operatörler trafik kurallarına ve Trafik Yönetim Planına uymaları konusunda eğitilecektir.
 - Acil Durumlara Hazırlık ve Müdahale (AHM) Planı hazırlanacak ve bulaşıcı hastalıklar ve COVID-19 pandemisi ile ilgili konular ele alınacaktır.
- İşgücünün Korunması
 - Çocuk işçi çalıştırılması ve zorla çalıştırma önlenecektir.
 - Ayrımcılık yapmama ve fırsat eşitliği ilkelerine özel önem verilecektir. Ücretler, çalışma saatleri ve diğer yan haklar Türk İş Kanunu'na uygun olacaktır,
 - İşçiler, işçi şikayet mekanizması hakkında bilgilendirilecektir.
 - Proje için bir İşgücü Yönetim Planı hazırlanacak ve personel bu Plan konusunda eğitilecektir.
- Üçüncü Taraflar ve Tedarik Zinciri Tarafından Çalıştırılan İşçiler
 - Alt yükleniciler saygın ve meşru işletmeler olacak ve çalışma koşulları gereklilikleriyle tutarlı bir şekilde faaliyet göstermelerini sağlayacak uygun bir ÇSYS'ye sahip olacaklardır,
 - Taşeronların performansı, insan hakları politikası ve tüm işçilerin çalışma haklarının uygun şekilde kullanılmasını sağlayacak şekilde izlenecektir,
 - Alt yüklenicilerin işçileri şikayet mekanizmasına erişebilecektir.

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 11 / 46

- Toplum Sağlığı ve Güvenliği açısından trafik ve ulaşım ile ilgili etkiler/riskler
 - İşçiler ve yakın yerleşim alanları üzerindeki trafik ile ilgili olası etkileri en aza indirmek için bir Trafik Yönetim Planı geliştirilecek ve personel plan konusunda eğitilecektir.
 - Trafik işaretleri, Trafik İşaretleri Yönetmeliği hükümleri dikkate alınarak asılacaktır.
 - Yolların yerel halk tarafından rutin kullanımı göz önünde bulundurularak trafik düzenlemeleri yapılacaktır.
 - Karayolları Trafik Yönetmeliğinde öngörülen hız sınırlarına kesinlikle uyulacaktır.
 - Proje personeli güvenli sürüş konusunda eğitilecektir.
 - Bir şikayet mekanizması oluşturulacaktır.
- Toplum Sağlığı ve Güvenliği Üzerindeki Riskler
 - Bir Toplum Sağlığı, Güvenliği ve Emniyeti Yönetim Planı hazırlanacak ve personel bu yönetim planı konusunda eğitilecektir;
 - Tesis ve çevresini düzenli olarak izlemek üzere güvenlik personeli istihdam edilecektir.
 - Proje alanına girişler güvenlik personeli tarafından kontrollü bir şekilde gerçekleştirilecektir.
 - Acil durumlar, hazırlanacak Acil Durumlara Hazırlık ve Müdahale Planında belirtilen unsurlar dikkate alınarak uygun şekilde ve zamanında ele alınacaktır.
 - Halkın proje hakkında bilgilendirilerek endişelerini dile getirebilecekleri bir ortam yaratılması, yerleşim yerlerinde düzenli paydaş katılım faaliyetleri düzenlenmesi ve projeye karşı çıkanların endişelerinin giderilmesi için fırsat yaratılması önemlidir.
 - Bir şikayet mekanizması oluşturulacaktır.

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 12 / 46

2. PAYDAŞ KATILIM PLANININ GEREKLİLİKLERİ

PKP'nin temel amacı, projeden etkilenen ve/veya projeye ilgilenen tüm ilgili paydaşların (bireyler, gruplar ve kuruluşlar) proje faaliyetlerine dahil edilmesini ve bu paydaşlarla bilgi akışının proje boyunca sürekli olmasını sağlamaktır. Paydaş katılımı bu tür projeler için önemli bir faaliyettir; çünkü paydaşların projenin her aşamasında bilgilendirilmelerini, beklenti ve endişelerini dile getirmelerini ve yatırımcı tarafından yürütülen faaliyetlerde paydaşlarla açık bir iletişim kanalı kurulmasını sağlar. PKP'nin genel amaçları aşağıdaki gibidir:

- Projeden doğrudan veya dolaylı olarak etkilenen ve/veya projeye ilgilenen paydaşların belirlenmesi.
- Projenin hazırlık ve planlama aşamasında başlayacak ve projenin inşaat ve işletme aşamalarında devam edecek paydaş katılım faaliyetlerinin belirlenmesi ve planlanması.
- İstişare faaliyetlerinin sıklığının, bilgilendirme ve katılım düzeyinin ve istişare faaliyetlerinin içeriğinin belirlenmesi.
- Projenin her aşamasında paydaşlar için açık bir iletişim kanalı oluşturacak Şikayet Mekanizmasının oluşturulması.
- Paydaşlar tarafından dile getirilen endişe ve beklentilerin ÇSED'de ve projenin karar alma ve planlama aşamalarında ele alınmasının sağlanması.

PKP, ulusal mevzuatın yanı sıra Uluslararası Finans Kurumu (IFC) Standartları ve Asya Altyapı Yatırım Bankası (AIIB) Çevresel ve Sosyal Çerçevesinde (ÇSÇ) belirtilen gereklilikleri karşılamak üzere hazırlanmıştır.

IFC ve AIIB'den oluşan "Kredi Veren", projenin unsurları için finansman sağlama olasılığını araştırmaktadır. Proje, aşağıda kısaca açıklanan yerel mevzuat, IFC Performans Standartları (PS'ler) ve AIIB ÇSÇ Çevresel ve Sosyal Standartlar (ÇSS) gerekliliklerine uygun olarak uygulanacaktır.

2.1.1 Ulusal Gereklilikler

Çevre Kanunu: 9 Temmuz 2022 tarihli ve 31907 sayılı Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği paydaş katılımı ve bilgilendirmesini gerektirmektedir. Paydaş Katılım Planı Yönetmeliğin 4. Maddesinde şu şekilde tanımlanmıştır: *Planlanan projenin tüm aşamalarında, projeden etkilenebilecek veya projeyi etkileyebilecek veya proje ile ilgisi olabilecek tüzel/gerçek kişilerle (paydaşlarla) nasıl, hangi yöntem ve araçlarla iletişim kurulacağını ve bilgilendirme yapılacağını açıkladığı plandır,*

Yönetmelik maddesi aşağıdaki gibidir:

- (1) Halkın yatırım hakkında bilgilendirilmesi ve projeye ilişkin görüş ve önerilerinin alınması amacıyla; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (bundan böyle "Bakanlık" olarak anılacaktır) tarafından yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar ile proje sahibinin katılımıyla, Bakanlık tarafından belirlenen tarihte, projeden en çok etkilenmesi beklenen ilgili halkın kolaylıkla ulaşabileceği, il müdürlüğüne belirlenen merkezi bir yer ve zamanda halkı bilgilendirme ve sürece katılım toplantısı yapılır.
- (2) Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşların toplantı tarihi, saati, yeri ve konusunu belirten bir duyuru; projenin yürütüleceği bölgede yayımlanan yerel süreli yayın ile birlikte yaygın süreli yayın olarak tanımlanan bir gazetede toplantı tarihinden en az 10 takvim günü önce yayımlattırılır.
- (3) Halkı bilgilendirme ve sürece katılım toplantısı, il müdürü veya görevlendireceği bir yetkilinin başkanlığında yapılır. Toplantıda halkın proje hakkında bilgilendirilmesi, görüş, öneri ve sorularının alınması sağlanır. Halk tarafından dile getirilen görüş, öneri ve itirazlar toplantı hakkında yazılacak tutanakta belirtilir. Toplantı başkanı katılımcılardan

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 13 / 46

görüşlerini yazılı olarak vermelerini isteyebilir. Toplantı tutanağı Bakanlığa gönderilir, bir nüshası il müdürlüğünde kalır.

- (4) Komisyon üyeleri özel formatı belirlemeden önce projenin planlandığı alanda inceleme yapabilir ve ilan edilen tarihte yapılacak bilgilendirme ve sürece katılım toplantısına katılabilir.
- (5) Paydaş Katılım Planı, proje ve etkileri hakkında halkı bilgilendirmek ve halkın projeye ilişkin görüş ve önerilerini almak üzere Bakanlık tarafından yetkilendirilen kurum/kuruluşlar tarafından hazırlanır. Hazırlanan paydaş katılım planı ÇED başvuru dosyasının ekinde sunulur. Bakanlık gerekli gördüğü durumlarda, ÇED sürecinde halkın bilgilendirilmesi için yetkili kurum/kuruluşlardan; bilgilendirici broşür dağıtılması, anket, seminer yapılması veya proje ile ilgili internet sitesi hazırlanarak bilgi paylaşılması gibi ek faaliyetler de talep edebilir. Ayrıca Bakanlık tarafından talep edilmesi halinde bu plan ÇED süreci boyunca güncellenir.

Bilgi Edinme Hakkı Kanunu: Demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu (24.10.2003 tarih ve 25269 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır) bilgi edinme hakkının usul ve esaslarını düzenlemektedir. Herkes, kamu kurumlarının ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetleri hakkında bilgi edinme hakkına sahiptir.

3071 Sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun: Bilgi Edinme Hakkının Kullanılmasına İlişkin Başbakanlık Genelgesi, 4 Ocak 2004 tarih ve 25356 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının "Temel hak ve hürriyetlerin korunması" başlıklı 40. maddesine 3.10.2001 tarihli ve 4709 sayılı Kanunla eklenen ikinci fıkrada, Devlete, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtme yükümlülüğü getirilmiştir. "Dilekçe hakkı" başlıklı 74. maddede yapılan değişiklikle, dilekçe sahiplerine başvurularının sonucunun yazılı olarak bildirilmesi öngörülmüştür.

6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve Şikayette Bulunma Hakkı: Kanunun 13. maddesi uyarınca yapılan talebin reddedilmesi, veri sorumlusunun verdiği cevabın yetersiz bulunması veya veri sorumlusu tarafından talebin otuz gün içinde cevaplandırılmaması hallerinde; ilgili kişi, veri sorumlusunun cevabını öğrendiği tarihten itibaren otuz ve her halükarda talep tarihinden itibaren altmış gün içinde Kurula şikayette bulunabilir. Veri sorumlusuna 13. madde uyarınca yapılan başvuru yolu kullanılmadan şikayette bulunulamaz. 1/11/1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunun 6. maddesinde belirtilen şartları taşımayan şikayetler incelenmez. Talep zorunlu, şikayet ihtiyari olduğundan, talebi zımnen veya açıkça reddedilen ilgili kişi, Kurula şikayette bulunabileceği gibi doğrudan adli veya idari yargı mercilerine de başvurabilir. Genel hükümler uyarınca kişilik hakları ihlal edilenlerin tazminat hakkı saklıdır. Kanun'un 15. maddesi Kurul tarafından yapılacak incelemenin usul ve esaslarını belirlemektedir. Kurul, şikayet üzerine talebi inceler ve ilgili kişilere cevap verir. Şikayet tarihinden itibaren altmış gün içinde cevap verilmemesi halinde talep reddedilmiş sayılır. Şikayet üzerine yapılan inceleme sonucunda, bir ihlalin varlığının anlaşılması halinde Kurul, tespit edilen ihlallerin ilgili veri sorumlusu tarafından giderilmesine karar verir ve bu kararı ilgili taraflara tebliğ eder.

Bu karar, tebliğ tarihinden itibaren gecikmeksizin ve en geç otuz gün içinde yerine getirilir. İlgili kişi, Kurul tarafından kendisi hakkında verilen kararlara karşı idare mahkemelerinde dava açma hakkına sahiptir.

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 14 / 46

Kamulaştırma Kanunu: Kamulaştırma işleminin idaresi; amaç, yetki, usul, sebep ve faaliyet alanı dahilinde 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu (08.11.1983 tarihli ve 18215 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan) uyarınca yürütülür.

2.1.2 Uluslararası Gereklilikler

Bu bölümün alt başlıklarında aktarılan uluslararası standartlar ve yerel mevzuat ile Projenin paydaş katılımı boyutu ilişkilendirilerek sunulacaktır. Uygulanması gerekli ve uygun olan paydaş katılımı yöntemleri, bunların nasıl uygulanacağı, Projenin aşamalarına (inşaat ve işletme dönemi) göre ilgili yöntemlerin sıklığı ile izleme ve raporlama kısımları Tablo 4.1,

Tablo 4.2 ve Tablo 4.3'te sunulmuştur.

IFC'nin Bilgilendirme Politikasının bir parçası olarak IFC'nin Bilgiye Erişim Politikası aşağıdaki hususların altını çizmektedir:

- Yatırımla ilgili bilgiler
- Danışmanlık hizmetleri ile ilgili bilgiler
- Proje sonuç bilgileri

"Büyük İnşaat İşlerini İçeren Yatırım Projelerinin Finansmanında Cinsel Sömürü ve İstismar ile Cinsel Tacizin (CSİ/CT) Ele Alınması"nın yanı sıra, projenin yaşam döngüsü boyunca projeye komşu topluluklardaki insanlarla istişareler gerçekleştirilmelidir. Bu düzenli istişareler, proje ile ilgili riskler, raporlama ve müdahale önlemleri hakkında topluluklarla bilgi paylaşımı ve CSİ/CT ile ilgili ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi için fırsatlar sağlamalıdır. Bu, istişarelerin, her biri güvenli bir tartışma alanı sağlamak için farklı yaklaşımlar gerektirebilecek, özellikle kadınlara, çocuklara ve diğer risk altındaki gruplara odaklanması gerektiği anlamına gelir.

2.1.2.1 IFC Performans Standartları

IFC Performans Standartları, uygulama açısından belirli ayrımlar dışında çevresel ve sosyal standartlar da dahil olmak üzere DB ÇSF'nin bir parçası olarak değerlendirilebilir. IFC gereklilikleri aşağıda görülebilir:

- PS1: Çevresel ve Sosyal Risklerin ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi
- PS2: İşgücü ve Çalışma Koşulları
- PS3: Kaynak Verimliliği ve Kirliliğin Önlenmesi
- PS4: Toplum Sağlığı, Güvenliği ve Emniyeti
- PS5: Arazi Edinimi ve Gönülsüz Yerleşim Yeri Değiştirme
- PS6: Biyoçeşitliliğin Korunması ve Canlı Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Yönetimi
- PS7: Yerli Halklar
- PS8: Kültürel Miras

IFC PS'leri kapsamında, PS1'de (PS1.5) Çevresel ve Sosyal Değerlendirme ve Yönetim Sisteminin kurulması için paydaş katılımı bir gereklilik olarak verilmektedir. Aynı standartta PS1.25'te tanımlanan Paydaş Katılımı, "Paydaş katılımı, bir projenin çevresel ve sosyal etkilerini başarılı bir şekilde yönetmek için gerekli olan güçlü, yapıcı ve duyarlı ilişkilerin kurulması için esastır. Paydaşların katılımı sürekli bir süreçtir. Paydaş katılımı, dereceleri değişmekle birlikte, paydaşların analiz edilmesi ve planlanması, paydaşların bilgilendirilmesi, istişare ve katılımın sağlanması, şikayet mekanizmasının oluşturulması ve Etkilenen Topluluklara sürekli raporlama yapılmasından oluşur. Paydaş katılımının şekli, sıklığı ve çaba düzeyi önemli ölçüde değişmekle birlikte, projenin yarattığı riskler ve olumsuz etkiler ile gelişim aşamasına uygun olmalıdır." şeklinde ifade edilmektedir.

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 15 / 46

PS1.26 ve PS1.27 paydaş analizi ve katılım planlaması için gereklilikleri sağlamaktadır. Yatırımcılar, faaliyetleriyle ilgilenebilecek paydaş gruplarını belirlemeli ve dış iletişim yoluyla paydaşlarla bir diyalog başlatmayı düşünmelidir. Faaliyetin Etkilenen Topluluklar üzerinde olumsuz çevresel ve sosyal etkileri olması beklenen belirli fiziksel özelliklere, boyutlara ve/veya tesislere sahip olması halinde, yatırımcı Etkilenen Toplulukları belirleyecek ve aşağıdaki gereklilikleri karşılayacaktır. Yatırımcı, faaliyetin riskini, etkilerini ve gelişim aşamasını dikkate alarak Etkilenen Toplulukların özelliklerine ve çıkarlarına uygun bir Paydaş Katılım Planı hazırlayacak ve uygulayacaktır. Uygun olduğu durumlarda, Paydaş Katılım Planı, dezavantajlı veya hassas olarak tanımlanan kişilerin etkin katılımını sağlamak için farklı önlemler içerecektir. Katılım sürecinin ağırlıklı olarak topluluk temsilcilerine dayandığı durumlarda yatırımcı, bu kişilerin Etkilenen Toplulukların görüşlerini gerçekten temsil ettiklerini ve istişare sonuçlarını temsil ettikleri topluluğun üyelerine doğru bir şekilde iletebilecek güvenilirlikte olduklarını doğrulamak için makul çabayı gösterecektir.

PS1.29 ve PS1.30'da anlamlı ve etkili bilgi paylaşım süreçleri tanımlanırken, etkilenen topluluklar için şikayet mekanizması standartlarının verildiği PS1.35'te şikayet mekanizması şu şekilde tanımlanmaktadır: "Etkilenen Topluluklar söz konusu olduğunda yatırımcı, Etkilenen Toplulukların yatırımcının çevresel ve sosyal performansı hakkındaki endişelerini ve şikayetlerini öğrenmek ve çözmeye yardımcı olmak için bir şikayet mekanizması oluşturacaktır. Şikayet mekanizması projenin riskleri ve olumsuz etkileriyle orantılı olmalı ve Etkilenen Topluluklara hizmet etmelidir. Şikayet mekanizması, kültürel açıdan uygun, erişilebilir, anlaşılabilir ve şeffaf bir danışma süreci kullanarak endişeleri ivedilikle ele almayı amaçlamalıdır. Endişe veya şikayetini dile getiren taraf herhangi bir bedel veya yaptırımla karşılaşmamalıdır. Şikayet mekanizması, yasal veya idari yollara başvurmaya engel teşkil etmemelidir. Yatırımcı, paydaş katılım süreci sırasında Etkilenen Toplulukları şikayet mekanizması hakkında bilgilendirecektir."

Arazi ediniminin uygulandığı projelerde Halkın Katılımı PS5.10'da, biyoçeşitliliğin korunması gereken projelerde ise ekosistem hizmetlerinden yararlanan paydaşlar ve etkilenen topluluklar PS6.6 ve PS6.24 uyarınca tanımlanmıştır.

PS7.5'te tanımlanan yerli halk terimi Türkiye için uyumlu değildir ve kapsama dahil edilmemiştir.

2.1.2.2 Asya Altyapı Yatırım Bankası Çevresel ve Sosyal Çerçeve ve Çevresel ve Sosyal Standartlar (ÇSS'ler)

Asya Altyapı Yatırım Bankası (AIIB), Anlaşma Maddelerinde (Maddeler) belirtildiği üzere amacı (a) altyapı ve diğer üretken sektörlerle yatırım yaparak Asya'da sürdürülebilir ekonomik kalkınmayı teşvik etmek, refah yaratmak ve altyapı bağlantısını geliştirmek ve (b) diğer çok taraflı ve iki taraflı kalkınma kurumlarıyla yakın işbirliği içinde çalışarak kalkınma sorunlarının ele alınmasında bölgesel işbirliğini ve ortaklığı teşvik etmek olan çok taraflı bir finans kuruluşudur.

Maddeler, AIIB'nin faaliyetlerinin diğer politikaların yanı sıra çevresel ve sosyal etkileri ele alan politikalara uymasını gerektirmektedir. Çevresel ve Sosyal Çerçeve (ÇSÇ), AIIB'nin çevresel ve sosyal etkilere yönelik politikasını içermektedir. Kasım 2022'ye kadar değiştirilen bu ÇSÇ, Mayıs 2021 ÇSÇ'sinin yerini alır ve 22 Kasım 2022'de yürürlüğe girer.

AIIB'nin Çevresel ve Sosyal Politikası (ÇSP), her bir Proje için zorunlu çevresel ve sosyal gereklilikleri içerir ve (a) Yatırımcılar için geçerli olan gereklilikleri belirleyen üç ilişkili zorunlu Çevresel ve Sosyal Standart (ÇSS) ve (b) AIIB tarafından finansman dışında bırakılan ve Yatırımcının Projeye dahil etmemesi gereken faaliyetleri ve öğeleri ortaya koyan bir Çevresel ve Sosyal Dışlama Listesi (ÇSD) eşlik eder.

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 16 / 46

ÇSS'ler aşağıdakileri kapsamaktadır:

- ÇSS 1: Çevresel ve Sosyal Değerlendirme ve Yönetim,
- ÇSS 2: Arazi Edinimi ve Gönülsüz Yeniden Yerleşim ve
- ÇSS 3: Yerli Halklar.

ÇSS 1 (Çevresel ve Sosyal Değerlendirme ve Yönetim): Banka, yani AIIB, Yatırımcı ile istişare halinde Projenin olumsuz çevresel ve/veya sosyal risk ve etkilere sahip olabileceğini belirlediğinde, Yatırımcının bu risk ve etkilerle ilgili bir çevresel ve sosyal değerlendirme yapmasını ve ÇSS 1'in gerektirdiği şekilde bunlardan kaçınmak, en aza indirmek, hafifletmek, dengelemek veya telafi etmek için uygun önlemleri tasarlamasını gerektirir. ÇSS 1'in amacı, Projelerin çevresel ve sosyal sağlamlığını ve sürdürülebilirliğini sağlamak ve çevresel ve sosyal hususların Proje karar verme sürecine ve uygulamasına entegrasyonunu desteklemektir.

ÇSS 1, Projenin olumsuz çevresel risk ve etkilere veya sosyal risk ve etkilere (veya her ikisine) sahip olma olasılığı varsa uygulanır. Çevresel ve sosyal değerlendirme ve yönetim önlemlerinin kapsamı, Projenin risk ve etkileriyle orantılıdır. ÇSS 1, hem kaliteli çevresel ve sosyal değerlendirme yapılmasını hem de Proje uygulaması sırasında etkili azaltma ve izleme önlemleri yoluyla risk ve etkilerin yönetilmesini sağlar.

ÇSS 2 (Arazi Edinimi ve Gönülsüz Yeniden Yerleşim): Projenin Gönülsüz Yeniden Yerleşim içermesi muhtemel ise Banka, Yatırımcının bu konuyu değerlendirme raporunun sosyal bölümünde ele almasını ve ÇSS 2 kapsamında gerektiği gibi daha derinlemesine bir kapsamlı tamamlamasını şart koşar. Yatırımcı bunu, uygun olduğu şekilde, arazi edinimi ve yeniden yerleşim planı, arazi edinim planı veya yeniden yerleşim planı (AEYYP/AEP/YYP) veya bir çerçeve olması durumunda arazi edinimi ve yeniden yerleşim planlama çerçevesi, arazi edinim planlama çerçevesi veya yeniden yerleşim planlama çerçevesi (AEYYPÇ/AEPÇ/YYPÇ) olarak adlandırılabilir bir plan veya çerçevede ele alır. Bu plan veya çerçeve Banka'ya bağımsız bir belge, değerlendirme raporunun bir eki olarak sunulur veya raporun tanınabilir bir unsuru olarak dahil edilir.

Bu ÇSS 2'nin hedefleri şunlardır: a) Mümkün olan her yerde Gönülsüz Yeniden Yerleşimi önlemek; (b) Proje alternatiflerini araştırarak Gönülsüz Yeniden Yerleşimi en aza indirmek; (c) Gönülsüz Yeniden Yerleşimi önlemenin mümkün olmadığı durumlarda, yerinden edilmiş tüm kişilerin geçim kaynaklarını Proje öncesi seviyelere göre gerçek anlamda iyileştirmek veya en azından eski haline getirmek ve yeniden yerleşim yardımı sağlamak; (d) Gönülsüz Yeniden Yerleşimin cinsiyetle ilgili risklerini ve farklı etkilerini anlamak ve ele almak; e) yerinden edilmiş yoksulların ve diğer hassas grupların genel sosyoekonomik durumunu iyileştirmek ve (f) yeniden yerleşim faaliyetlerini sürdürülebilir kalkınma programları olarak düşünmek ve uygulamak, Proje ile yerinden edilen kişilerin Proje faydalarını paylaşmalarını sağlamak için yeterli kaynak sağlamak.

ÇSS 2, Proje Gönülsüz Yeniden Yerleşim içeriyorsa veya içerebilirse (Bankanın Proje ile doğrudan bağlantılı olduğunu belirlediği geçmişteki veya öngörülebilir gelecekteki Gönülsüz Yeniden Yerleşim dahil) uygulanır.

ÇSS 3 (Yerli Halklar): Projenin Yerli Halkları kapsamı durumunda Banka, Yatırımcının bu konuyu değerlendirme raporunun sosyal bölümünde ele almasını ve ÇSS 3'ün gerektirdiği şekilde daha derinlemesine bir kapsamlı tamamlamasını talep eder. Yatırımcı, Yerli Halklar üzerindeki etkileri, bağımsız bir belge, değerlendirme raporunun bir eki olarak Bankaya sunulan veya raporun tanınabilir bir unsuru olarak dahil edilen bir Yerli Halklar planında (YHP) veya Yerli Halklar Planlama Çerçevesinde (YHPÇ) ele alır.

ÇSS 3, Türkiye'deki Projeler için geçerli değildir, çünkü ülkede yerli halklar olarak tanımlanabilecek herhangi bir topluluk veya insan grubu bulunmamaktadır.

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 17 / 46

3. PAYDAŞ TESPİTİ VE ANALİZİ

Paydaş katılımının eşit ve adil bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için faaliyetin ilk aşamasında paydaşların tespit edilmesi gerekmektedir. Bu tespit sayesinde faaliyetten doğrudan veya dolaylı olarak etkilenen, faaliyetle ilgilenen kişi ve gruplar da dahil olmak üzere faaliyetin tüm paydaşlarının doğru bir şekilde analiz edilmesini sağlayacak etkin bir PKP oluşturulması sağlanacaktır.

Paydaş Tespiti, genel paydaş katılım sürecinin yönetilmesinde önemli bir adımdır. Dar bir paydaş grubunun istişare sürecine hakim olma riskini azaltır.

Projeden doğrudan veya dolaylı olarak etkilenmesi beklenen veya Proje ile ilgili paydaşlar aşağıda listelenmiştir ve Proje süresince ilave paydaşlar eklenecektir;

- Kredi verenler
- Proje sahibi
- Ulusal ve yerel kamu kurum ve kuruluşları (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Hatay Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, Erzin Belediyesi vb.)
- Proje alanına yakın yerleşim yerleri (Yukarıburnaz Mahallesi ve Hürriyet Mahallesi)
- Proje kapsamında arazisi edinilen Projeden Etkilenen Kişiler (PEK'ler)
- Dezavantajlı veya hassas paydaşlar (örneğin yaşlılar, engelliler, kadınlar, arazileri ikinci kez kamulaştırılacak kişiler, vb.)
- Sivil Toplum Kuruluşları
- Üniversiteler ve vakıfları, kooperatifler, yerel iş örgütleri, iş dernekleri, ticaret odaları
- Proje çalışanları ve yükleniciler

Paydaşların ayrıntılı bir listesi Ek 1: Paydaş Listesi'nde verilmiştir, ancak burada listelenmeyen kişi veya gruplar Proje Sahibi ile iletişime geçerek bilgilerini bu listeye ekleyebileceklerdir.

3.1 Paydaş Tespiti

İş döngüsüne doğrudan katkısı/etkisi olan ana paydaşlar ve iş döngüsüne dönemsel/faaliyet bazlı/ihitiyaç halinde doğrudan/dolaylı katkısı/etkisi olan diğer paydaşlar.

3.1.1 Projeden Etkilenen Taraflar

Projeden etkilenen taraflar, yaşam standartları ve geçim kaynakları/gelir kaynakları açısından Projeden doğrudan veya dolaylı olarak etkilenmesi beklenen kişi ve grupları kapsamaktadır. Proje sahalarına yakın yerleşim yerlerinde (Yukarıburnaz Mahallesi ve Hürriyet Mahallesi) yaşayan yerel topluluklar, örneğin inşaat etkileri (gürültü, emisyonlar, titreşimler vb.) gibi yaşamlarını etkileyen Proje unsurlarından doğrudan veya dolaylı olarak etkilenebilir. Özel mülkiyete/ kamuya ait arazileri resmi ve/veya gayri resmi olarak kullanabilen arazi sahiplerini/kullanıcılarını içeren PEK'lerin, Projenin geçim kaynaklarını/gelir kaynaklarını etkileyen arazi ediniminden doğrudan etkilenmesi beklenmemektedir. Proje çalışanları ve yükleniciler de çalışma koşulları işverenler tarafından belirlenen Proje usul ve esaslarına bağlı olduğundan etkilenen taraflar olarak kabul edilmektedir.

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 18 / 46

3.1.2 Dezavantajlı/Hassas Kişi veya Topluluklar

“Projeden etkilenen taraflar” kategorisi altında, Projeden doğrudan/dolaylı olarak etkilenebilecek hassas kişi veya topluluklar aşağıdaki şekilde analiz edilmiştir;

- Fiziksel veya zihinsel engelli kişiler
- Kronik hastalığı olan kişiler
- Kamu arazilerini kullanan haneler
- Yalnız yaşayan ve bakıma muhtaç 65 yaş üstü yaşlılar
- Kadın aile reisli haneler
- Çocuk / Ergen aile reisli haneler

Suriye'ye Yönelik 2022 İnsani İhtiyaçlara Genel Bakış raporuna göre, bir önceki yıla göre yüzde 9'luk bir artışla yaklaşık 14,6 milyon kişi insani yardıma ihtiyaç duymaktadır. Haziran sonu itibariyle Suriye'de Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'ne (UNHCR) kayıtlı 20.200 mülteci ve sığınmacı bulunmaktadır. UNHCR mültecilere, ülke içinde yerinden edilmiş kişilere, geri dönenlere ve vatansız kişilere, belirlenen ihtiyaçlar ve hassasiyetler temelinde koruma ve yardım sağlamaktadır.

UNHCR, 2 Şubat 2023 tarihi itibariyle Türkiye'deki Suriyeli mültecileri ve Güneydoğu Türkiye'de kayıtlı Suriyeli mültecileri gösteren haritaları sağlamıştır. Bu verilere göre Hatay'da kayıtlı Suriyeli mülteci sayısı 300 binin üzerindedir. Hatay, Kahramanmaraş ve Osmaniye illerini kapsayan Doğu Akdeniz Alt Bölgesi'nde 24.242 kişinin bulunduğu beş mülteci konteyner kampı bulunmaktadır.

Yörükler, kadınlar, engelli kişiler ve depremzedeleri kapsayan ötekileştirilmiş topluluklarla ilgili olarak 23 Ekim 2023 tarihinde yapılan Muhtar görüşmesinden elde edilen sonuçlar ve içgörüler özetle aşağıdaki gibidir:

- 30 kadar Yörük ailesi, Aydın bölgesinden geldikleri için yerel halk arasında Aydınlı olarak tanınmaktadır.
- Tek başına hane reisliği yapan kadın sayısı belirsizliğini korurken, sosyal yardımlardan 600 kişi faydalanmaktadır.
- Hem fiziksel hem de zihinsel engelleri kapsayan ve rehabilitasyon potansiyeli olan 20 engelli birey bulunmaktadır.
- Yaygın hastalıklar olmamasına rağmen diyabet yaygındır. Daha önce demir çelik fabrikası, yeni kurulan fabrikalar ve kimyasal tarım ilaçlarının yaygın kullanımı gibi çevresel faktörler akciğer kanserinin yaygınlaşmasına katkıda bulunmuştur. Örneğin, narenciye ağaçları 13 kez pestisit ilaçlamasına maruz kalmıştır.
- Mahalle, 73 ağır hasarlı tek katlı binanın bulunduğu 1.600 haneden oluşmaktadır. Bazı aileler kiracı olarak AFAD'ın konteyner kentine taşınmış ve yaklaşık 1.000 ev yıkılmıştır.
- Başlangıçta 150 hane depremden sonra ayrılmış olsa da, en fazla iki ay kaldıktan sonra geri dönmüşler ve en fazla 10 hane potansiyel olarak yeni yere yerleşmiştir.
- Biri ilçe merkezindeki AFAD bölgesinde, diğeri ise en büyüğü Erzin'de olmak üzere iki konteyner kent bulunmaktadır. İkincisi, öncelikle asker, polis, öğretmen ve cezaevi çalışanları gibi devlet memurlarını ağırlamaktadır. Buna ek olarak, kesin sayıları kayıt altına alınmamış olsa da, resmi olmayan konteynerlerde ikamet eden kişiler de bulunmaktadır.

Kadınlarla ilgili olarak, görüşmeden elde edilen bir başka bilgi de, belirli alanlarda sosyalleşmek için bir araya gelmelerini kolaylaştıracak örgütsel bir yapının yokluğuna işaret etmektedir. Görüşmeye göre:

- Kadınlar için dernek ya da kooperatif gibi örgütsel yapılar yoktur. Ekmek yapımı için bir araya gelmemektedirler ve kendileri için belirlenmiş bir alan ya da sosyalleşme alanı bulunmamaktadır. Halk eğitiminden büyük ölçüde faydalanmış olmalarına rağmen bir araya gelebilecekleri bir ortamdan yoksundurlar. Bazıları evde nakış işlemeye devam

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 19 / 46

etmektedir. Bazı haneler, ev kadınlarının çalışması nedeniyle ek gelir kaynaklarına ihtiyaç duymamaktadır.

Görüşme verileri dikkate alındığında kadınlarla odak grup çalışması için uygun bir ortam tespit edilememiştir. Ancak depremzedeler ve Yörüklerle yapılan görüşmelerde katılımcılar bilinçli olarak kadın demografisinden seçilmiştir.

3.1.2.1 Yörükler

Derinlemesine, yüz yüze görüşmelerin sonuçları bir kadın ve bir erkek Yörük'ten oluşmaktadır. Tüm çıktılar alıntılar şeklinde sunulmuştur.

Kadın / Hayvancılıkla Uğraşıyor / 61 Yaşında

Hanede iki kişi yaşamaktadır. Kayıplar yaşanmıştır ve hayvancılık yapılmaktadır. Bununla birlikte, belirlenen alanda hayvanlar için uygun alan bulunmamakta ve bu da olası bir yer değiştirme konusunda endişelere yol açmaktadır. Burası aynı zamanda atalarının da yaşadığı bir yerdir.

Büyük ölçekli hayvancılık yapılmamaktadır ve özellikle keçiler olmak üzere küçük ölçekli hayvancılığa odaklanılmaktadır. 41'i genç olmak üzere 140'tan fazla hayvan kurbanlık olarak satılmaktadır. Bu hayvanlar verimli süt üretmediği için süt satışları sınırlıdır. Günde 100 keçiden yaklaşık 30-40 kg süt üretilmekte ve bu durum 2-3 ay boyunca devam ederek toplam 400-450 kg süt elde edilmektedir. 30 kg süttten, tulum peyniri şeklinde hazırlanmış 6 kg peynir üretilmektedir. Sütün tamamı peynir üretimi için kullanılmaktadır. Kişisel tüketim için yoğurt da yapılmaktadır. Peynir, müşteri siparişlerine göre üretilmekte ve müşteri kitlesi Erzincan, Düziçi, Osmaniye ve Toprakkale'den gelen kişilerden oluşmaktadır.

Başta Aydınlı ırkı olmak üzere keçiler ağırlıklı olarak kurbanlık olarak yetiştirilmektedir. Keçiler arasında, Tarım Bakanlığı'nın Elit Sürü projesi kapsamında temin edilen mavi kulaklı ve kırmızı kulaklı keçiler gibi özel ırklar da bulunmaktadır.

Otlatmanın yanı sıra ağırlıklı olarak yem kullanılmaktadır ve mera özellikle gür değildir. Bu uygulama tarihsel bir alışkanlıktan kaynaklanmaktadır ve başka bir alternatifi bulunmamaktadır. Meranın çevresi ağırlıklı olarak bahçeler ve zeytin ağaçlarından oluşmaktadır. 1970'lerde Osmaniye Organize Sanayi Bölgesi kurulmadan önce bu alanda bir orman varmış ve ağaç kesimi şeklinde bu ormandan yararlanılıyormuş. O dönemde meranın durumu elverişliymiş.

Erkek / Hayvancılıkla Uğraşıyor / 60 Yaşında

Bölgeye ilk olarak Aydın'dan gelen ve daha sonra Samsun'a gidip geri dönen ataları yerleşmiştir. Tesisin kayda değer bir etkisi olmuş ve mera alanının azalmasına neden olmuştur. Bu bölgedeki hayvancılığın gelecekte muhtemelen sona ereceği ve keçi otlatmak için mevcut alanın sınırlanacağı tahmin edilmektedir. Tosyalı ailesinin arazisi bulunmaktadır ve aşağıda hayvancılıkla uğraşan başkaları da vardır. Faaliyetleri, özellikle mısır hasadı dönemlerinde değişiklik göstermektedir. Geçici olarak ayrılan altı hanenin Kasım ayında geri dönmesi beklenmektedir. Genellikle Eylül-Ağustos aylarında yola çıkan bu haneler Kasım ayında geri dönmekte ve bir sonraki Eylül ayına kadar hayvancılıkla uğraşmaktadır. Buna karşılık anlatıcı, hayvancılıkla uğraşan diğer 17-18 aileyle birlikte yıl boyunca bölgede kalmaktadır.

Otlatma mümkün olmadığında arpa, saman, buğday samanı ve narenciye samanı gibi yemler temin edilmektedir. Hazır yem de satın alınmaktadır. Bir hayvanın altı aylık masrafı, otlatma ile birlikte 1.000 TL'yi bulmaktadır. Hayvanlar altı ay boyunca günde iki ya da üç öğün, kalan altı ay boyunca ise günde bir öğün yem tüketmektedir.

Alternatif bir geçim kaynağı yoktur, ancak hayvancılığın sona ermesi durumunda topluluk potansiyel olarak projede bahsedilen güneş santralinde çalışabilecektir. Yaklaşık 8-10 kişi, muhtemelen şoförlük veya güvenlik görevlerinde istihdam edilebilecektir. Ancak bu kişilerin şirketin faaliyetleri (proje) hakkındaki bilgileri sınırlıdır.

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 20 / 46

Peynir alıcıları 20 yıldır ilişki içinde oldukları kişilerdir; arayıp sipariş vermekte ve sipariş bir hafta içinde hazır olmaktadır. Bu yerleşik müşteri ilişkisi nedeniyle ürünler pazarda satılmamaktadır.

Elektrik olmadığı için süt ve peynir depolamak mümkün değildir. Kooperatif bağlantısı yoktur, ancak bağlı kooperatifler arasında Osmaniye Küçükbaş Hayvan Yetiştiricileri Birliği ve Ankara merkezli Elit Sürü Projesi bulunmaktadır. Topluluktaki iki hane, mavi küpeleriyle (eskiden kırmızı-pembe) ayırt edilen bu özel cins hayvanlara sahiptir. Hayvancılık için başka uygun bir yer yoktur ve şu anda bile mevcut alan 3-3,5 ay ile sınırlıdır. Diğer bölgelerde otlatma alanları, 3.000-5.000 hayvanın katılımını gerektiren açık artırmalar yoluyla sağlanmaktadır.

Kümes hayvancılığı da yem gerektirmektedir ve büyük ölçekli hayvancılık bu bölgede uygun değildir. Alternatif bir gelir kaynağı bahçelerde gündelikçi olarak çalışmak olabilir, çünkü her bireyin ya kiraladığı ya da takasa verdiği narenciye bahçesi vardır.

Arazi meyve bahçesi yetiştiriciliği için uygun değildir, zeytin yetiştiriciliği için potansiyel olarak uygundur, ancak bölgedeki 2-3 parça arazi dışında verimi düşüktür. Emekliliğe üç yılı vardır ve önerilen çözümler arasında hayvancılık sonrası istihdam fırsatları yer almaktadır. Elektrik, süt ve peynir üretimi gibi süt ürünlerinin devam etmesi için hayati öneme sahiptir.

Gürültü ile ilgili herhangi bir sorun yoktur, ancak özellikle toz nedeniyle araçların manevra yapması zorluk yaratabilmektedir. Bu zorluklar sadece projeye özgü değildir, dışarıdan birinin otlak açması durumunda da sorunlar ortaya çıkabilmektedir. Hayvanların yiyecekleri için ortak sorumluluk güvenlik riskleri oluşturabilmekte, ancak şu anda güvenlik endişesi bulunmamaktadır; etkileşimler ailesel veya tanıdıklarla olmaktadır. Şu anda çalışan işçilerle ilgili herhangi bir sorun bulunmamaktadır. Eskiden tozla ilgili sorunlar yaşanırken, hem makine gürültüsü hem de toz sorunları ve sesler azalmıştır.

Depremzede bir kadınla yapılan derinlemesine telefon görüşmesinin sonuçlarından oluşmaktadır. Tüm çıktılar alıntılar şeklinde sunulmuştur.

Kadın / Ev Hanımı / 62 yaşında

Yaşanan rahatsızlık nedeniyle, halen Osmaniye'de bulunan bir depremzede ile telefonda görüşülmüştür. Ailede Alzheimer teşhisi konmuş bir kişi, deprem sonrasında evlerinde oluşan hasarı gördükten sonra konteynerde kalmak istemediğini ifade etmiştir. Hasta, deprem sonrasında konteyner yaşam ortamına uyum sağlamakta zorlanmıştır. Depremden doğrudan etkilenmemiş olsa da, özellikle artçı sarsıntılardan sonra evde barınma zorlaşmıştır. Tuvalet ve banyo olanakları olan bir yapıya ihtiyaç duyulmaktadır. Akşam saatleri dışında çok fazla sorun bildirilmemiştir.

3.1.2.2 Kadınlar

Yörükler, kadınlar, engelli kişiler ve depremzedeleri kapsayan ötekileştirilmiş topluluklarla ilgili olarak 23 Ekim 2023 tarihinde yapılan Muhtar görüşmesinden elde edilen sonuçlar ve içgörüler ayrıntılı ÇSED raporunda özetlenmiştir. Kadınlarla ilgili olarak, görüşmeden elde edilen bir başka bilgi de, belirli alanlarda sosyalleşmek için bir araya gelmelerini kolaylaştıracak örgütsel bir yapının yokluğuna işaret etmektedir. Görüşmeye göre:

- Kadınlar için dernek ya da kooperatif gibi örgütsel yapılar yoktur. Ekmek yapımı için bir araya gelmemektedirler ve kendileri için belirlenmiş bir alan ya da sosyalleşme alanı bulunmamaktadır. Halk eğitiminden büyük ölçüde faydalanmış olmalarına rağmen bir araya gelebilecekleri bir ortamdan yoksundurlar. Bazıları evde nakış işlemeye devam etmektedir. Bazı haneler, ev kadınlarının çalışması nedeniyle ek gelir kaynaklarına ihtiyaç duymamaktadır.

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 21 / 46

Görüşme verileri dikkate alındığında kadınlarla odak grup çalışması için uygun bir ortam tespit edilememiştir. Ancak depremzedeler ve Yörüklerle yapılan görüşmelerde katılımcılar bilinçli olarak kadın demografisinden seçilmiştir.

3.1.2.2.1 Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet (TCDŞ) ve Cinsel Sömürü ve İstismar/Cinsel Taciz (CSİ/CT)

İşveren ve yükleniciler, işe alım sürecinden önce çalışanlara/işçilere gerekli eğitimleri verecektir. Bu eğitimler, TCDŞ ve CSİ/CT de dahil olmak üzere farkındalık eğitimlerini kapsayacaktır. Ayrıca, TCDŞ ve CSİ/ET, Davranış Kurallarına dahil edilecek ve açıkça belirtilecek ve davranış kurallarına uyum, personelin yazılı sözleşmelerinde yer alacaktır. Sözleşmelerde davranış kurallarına uyulmaması halinde uygulanacak yaptırımlar da belirtilecektir.

Toplum, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve taciz gibi riskleri beraberinde getiren daha yüksek bir işgücü akışı yaşamaktadır. Her iki husus da (artan işgücü akışı ve buna bağlı riskler) TCDŞ/CT ile ilgili risk olarak değerlendirilmektedir.

Bu tür şikayetler sessizlik kültürüne yol açabileceğinden, TCDŞ, CSİ/CT şikayetleri anonimlik sağlanarak ve tarafsız bir yaklaşımla güvenle ele alınacak ve çözülecektir.

Proje için kurulacak kamp alanı, Uluslararası Finans Kurumu (IFC) tarafından hazırlanan işçi konaklama standartlarını karşılayacak ve gerekirse işçi kamplarında erkekler ve kadınlar için ayrı tesisler tahsis edilecektir.

Proje için bir İşgücü Yönetim Planı hazırlanacak ve personel bu Plan konusunda eğitilecektir. İşgücü Yönetim Planı, çalışma koşulları, adil muamele, ayrımcılık yapmama, fırsat eşitliği, savunmasız/dezavantajlı işçiler, TCDŞ, CSİ/CT, çocuk işçiliğinin yasaklanması ve zorla çalıştırma konularını içeren bir politika ortaya koyacaktır.

Özet olarak, TCDŞ ve CSİ/CT risklerini önlemeye yönelik adımlar;

- İşyerinde istismar ve ayrımcılık konusunda iç paydaşlara yönelik bilincin artırılması ve bilgi verilmesi.
- Hem inşaat hem de işletme aşamaları boyunca işyerinde cinsel taciz ve cinsiyete dayalı ayrımcılık konusunda farkındalığın artırılması ve tüm iç paydaşlarla iletişim kurulması.
- Tüm proje aşamaları boyunca tüm iç paydaşların örgütlenme özgürlüğü ve iş sözleşmeleri ilkeleri konusunda eğitilmesi ve güçlendirilmesi.
- Tüm proje aşamaları boyunca tüm iç paydaşlar için proje yönetimine bilgi sağlanması ve erişimin kolaylaştırılması.
- Ayrıca, önemli inşaat işleri içeren Yatırım Projesi Finansmanı ile uğraşırken, projenin çeşitli aşamalarında proje sahasına yakın topluluklarla istişarelerde bulunmak çok önemlidir. Devam eden bu görüşmeler, diyalog için güvenli bir ortam sağlamak amacıyla özel yaklaşımlar gerektirebilecek kadınlar, çocuklar ve diğer hassas gruplara özellikle vurgu yaparak, projeye ilişkili riskler ve ilgili müdahale stratejileri hakkında bilgi yayma şansı sağlamalıdır.

TCDŞ ve CSİ/CT, yerel bir toplulukla etkileşime giren her proje için önemli risklerdir. TCDŞ ve CSİ/CT ile ilgili riskleri en aza indirmek için, projenin uygulanması sırasında aşağıdaki hafifletici önlemler alınacaktır:

- Yüklenicinin ve personelin TCDŞ ve CSİ/CT konularında duyarlılaştırılması sağlanacaktır.
- Etkilenen topluluklarla farkındalık toplantıları yapılacaktır.
- Tüm proje çalışanlarına TCDŞ ve CSİ/CT konularını içeren farkındalık artırma eğitimleri verilecektir.

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 22 / 46

- Tüm proje çalışanları yazılı sözleşmelerinde Davranış Kuralları hakkında bilgilendirilecektir.
- TCDŞ ve CSİ/CT ile ilgili şikayetlere duyarlı bir yaklaşım sağlamak için işlevsel ve etkili bir ŞGM uygulanacaktır.
- Güvenlik personeli, çalışanlar ve toplumla uygun iletişim yöntemleri konusunda eğitilecektir.

3.1.3 Diğer İlgili Taraflar

Proje ile ilişkili diğer kişi veya topluluklar "diğer ilgili taraflar" olarak tanımlanmaktadır. Ulusal ve yerel kamu kurum ve kuruluşları (ÇŞİDB, Hatay Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, Erzin Belediyesi, vb) projenin diğer ilgili tarafları olarak kabul edilmektedir.

3.1.4 Paydaş Matrisi

AİB'nin Çevresel ve Sosyal Çerçevesine (ÇSÇ) göre, paydaşların katılım sürecine katılım için uygun koşullara özel ihtiyaçları olabilir. Bu koşullar paydaşların ulaşım, sağlık, eğitim, sosyal, ekonomik, dil ve kültürel durumlarından kaynaklanan kısıtlamalarına göre değişmektedir. Sonuç olarak, bu sınırlamalar belirli iletişim tekniklerini belirleyebilir. Aşağıdaki paydaş matrisi proje paydaşlarının ihtiyaçları doğrultusunda düzenlenmiştir.

Eşit ve adil paydaş katılımını sağlamak için paydaşlar faaliyetin ilk aşamasında belirlenmelidir. Etkilenen her bir grup için hangi istişare stratejisinin (doğrudan veya dolaylı olarak) uygulanacağını belirlemek de önemlidir. Aşağıdaki Tablo 3.1 istişare ve bilgilendirme sürecine ilişkin bu detayları özetlemektedir.

Tablo 3.1. Paydaş Matrisi

Paydaş Grupları	Etkilenen veya İlgili Taraflar	Paylaşılacak Bilgiler	Katılım Yöntemi	Özel İhtiyaçlar (erişilebilirlik, büyük baskı, çocuk bakımı, gündüz toplantıları)
Ulusal ve yerel kamu kurum ve kuruluşları (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Hatay Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, Erzin Belediyesi vb.)	Diğer İlgili Taraf	<ul style="list-style-type: none"> • Projenin teknik olmayan özeti ve Paydaş Katılım Planı • Proje ile ilgili güncel gelişmeler 	<ul style="list-style-type: none"> • Halkı Bilgilendirme ve Katılım Toplantısı • İstişare toplantıları • Derinlemesine görüşmeler • Proje Broşürleri • Sunumlar • Şikayet Mekanizması 	<ul style="list-style-type: none"> • İlgili kurumlar bünyesinde engellilere yönelik özel toplantılar düzenlenerek, varsa bilgilendirme süreçlerine de dahil edilmeleri sağlanmalıdır
Yukarıburnaz Mahallesi ve Hürriyet Mahallesi	Projeden Etkilenen Taraf	<ul style="list-style-type: none"> • Faaliyetin teknik olmayan özeti ve Paydaş Katılım Planı • Arazi edinim sürecine ilişkin bilgiler • Proje ile ilgili güncel gelişmeler 	<ul style="list-style-type: none"> • İstişare toplantıları • Sosyo-ekonomik araştırma • Halka açık yerlere asılacak broşür ve posterler (kafe, 	<ul style="list-style-type: none"> • Yazılı belgeler, eğer varsa, okuma yazma bilmeyen köy sakinleri arasında bilinirlik düzeyini artırmak için daha görsel formatlarda çoğaltılabilir.

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 23 / 46

Paydaş Grupları	Etkilenen veya İlgili Taraflar	Paylaşılacak Bilgiler	Katılım Yöntemi	Özel İhtiyaçlar (erişilebilirlik, büyük baskı, çocuk bakımı, gündüz toplantıları)
		<ul style="list-style-type: none"> • Şikayet Mekanizması Prosedürü 	<ul style="list-style-type: none"> • muhtarlık binası, belediye binası vb.) • Proje broşürleri • Sunumlar • Şikayet Mekanizması • Ücretsiz yardım hattı 	<ul style="list-style-type: none"> • Basılı dokümanlar sadece erkek egemen alanlara değil, köy fırını gibi kadınların ortak kullanım alanlarına da ulaştırılabilir. • Çoğunluğun kimliğine kıyasla, daha az yaygın olan ana diller basılı belgelere dahil edilebilir. Ayrıca, azınlıklar için farklı dillerde özel toplantılar düzenlenebilir.
Dezavantajlı veya savunmasız olabilecek PEK'ler (örneğin yaşlılar, engelliler, kadınlar vb.)	Projenin Etkilenen Taraf	<ul style="list-style-type: none"> • Arazi edinim süreci ve bunun etkileri ve haklara ilişkin bilgiler. • Şikayet Mekanizması Prosedürü • Proje ile ilgili güncel gelişmeler • Projenin teknik olmayan özeti 	<ul style="list-style-type: none"> • İstişare toplantıları • Sosyo-ekonomik araştırma • Odak grup görüşmeleri • Proje broşürleri • Sunumlar • Şikayet Mekanizması • Ücretsiz yardım hattı 	<ul style="list-style-type: none"> • Sakinlerden engelliler için özel toplantılar düzenlenerek, varsa bilgilendirme süreçlerine de dahil edilmeleri sağlanmalıdır
Proje çalışanları ve yükleniciler	Projenin Etkilenen Taraf	<ul style="list-style-type: none"> • Proje ve yüklenici çalışanları için Şikayet Mekanizması Prosedürü • Proje ile ilgili güncel gelişmeler • Çalışanlara Yönelik Davranış Kuralları 	<ul style="list-style-type: none"> • İş güvenliği toplantısı • Çalışma alanlarına asılacak broşür ve posterler • Sunumlar • Şikayet Mekanizması • Ücretsiz yardım hattı 	<ul style="list-style-type: none"> • Kurum içi şikayet mekanizması işçi temelli prosedürleri ve uygulamayı kapsamalıdır. • Kurum içi eğitimler sadece meslek temelli çalışanları değil, taşeronlar da dahil olmak üzere tüm proje personelini kapsamalıdır.
Üniversiteler ve Sivil Toplum Kuruluşları	Projenin İlgili Tarafı	<ul style="list-style-type: none"> • Faaliyetin teknik olmayan özeti ve Paydaş Katılım Planı • Faaliyetle ilgili güncel gelişmeler • Şikayet Mekanizması Prosedürü 	<ul style="list-style-type: none"> • İstişare toplantıları • Periyodik bilgilendirme faaliyetleri 	<ul style="list-style-type: none"> • Duyuru, ilgili grupları çekmek için resmi internet sitesi ve resmi sosyal medya platformları gibi farklı bilgi kaynaklarında sık sık tekrarlanmalıdır
Medya	Projenin İlgili Tarafı	<ul style="list-style-type: none"> • Faaliyetin teknik olmayan özeti ve Paydaş Katılım Planı • Faaliyetle ilgili güncel gelişmeler 	<ul style="list-style-type: none"> • Basın toplantıları ve görüşmeleri • Basın bülteni iletişimi • Röportajlar 	<ul style="list-style-type: none"> • Duyuru, ilgili grupları çekmek için resmi internet sitesi ve resmi sosyal medya platformları gibi farklı

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 24 / 46

Paydaş Grupları	Etkilenen veya İlgili Taraflar	Paylaşılacak Bilgiler	Katılım Yöntemi	Özel İhtiyaçlar (erişilebilirlik, büyük baskı, çocuk bakımı, gündüz toplantıları)
		<ul style="list-style-type: none"> Şikayet Mekanizması Prosedürü 		bilgi kaynaklarında sık sık tekrarlanmalıdır

3.1.5 Önceki Paydaş Katılım Faaliyetlerinin Kısa Özeti

Proje çevresel etki değerlendirme çalışmaları kapsamında projeden etkilenen ve proje ile ilgili paydaşlar belirlenmiş ve paydaşlarla görüşmelere başlanmıştır. İlk aşamada ÇED çalışmaları için kamu yetkilileri ile görüşülmüştür.

Projeye ilişkin önceki katılım faaliyetlerinin bir özeti Tablo 3.2'de verilmiştir.

Tablo 3.2. Önceki Katılım Faaliyetlerinin Özeti

Toplantı Konusu	Tarih	Yer	Katılımcılar	Katılımın Kapsamı
Saha Araştırması ve Arazi Etüdü	18/07/2022	Hatay İli, Erzin İlçesi Proje Alanı	<ul style="list-style-type: none"> ÇINAR 	<ul style="list-style-type: none"> Proje sahasının uygunluğunun incelenmesi ÇED çalışmaları öncesinde herhangi bir inşaat çalışması olup olmadığının kontrol edilmesi Proje alanı yakınında tarım arazisi, konut, otoyol gibi alanların bulunup bulunmadığının incelenmesi.
Kamuyu Bilgilendirme ve Sürece Katılım Toplantısı	23/09/2022	Hatay İli Erzin İlçesi Yukarıburnaz Düğün Salonu	<ul style="list-style-type: none"> Hatay Valiliği, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Hürriyet Mahallesi Muhtarı ve sakinleri Yukarıburnaz Mahallesi Muhtarı ve sakinleri ÇINAR IC İÇTAŞ 	<ul style="list-style-type: none"> Halkı yatırım hakkında bilgilendirmek ve projeye ilişkin görüş ve önerilerini almak.
Sosyal Etki Değerlendirmesi ve Anketler	29/09/2022-30/09/2022	Hatay İli Erzin İlçesi Yukarıburnaz Mahallesi ve Hürriyet Mahallesi	<ul style="list-style-type: none"> Muhtarlar ve Haneler 	<ul style="list-style-type: none"> Hanelerin sosyo-ekonomik özelliklerinin değerlendirilmesi Yerel halkın proje hakkındaki düşünce ve beklentilerini öğrenmek. Projenin sosyal etkilerini değerlendirmek

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 25 / 46

Proje alanına en yakın yerleşim birimleri olan Hürriyet Mahallesi ve Yukarıburnaz Mahallesiinde toplam 1.430 hane bulunmakta olup, toplam 399 hane %95 güvenilirlik düzeyi ve $\pm 0,05$ hata payı ile örneklenmiştir.

Saha araştırması, muhtar görüşmeleri ve derinlemesine görüşmeler 29.09.2022 - 30.09.2022 tarihleri arasında proje alanına en yakın yerleşim birimi olan Hürriyet Mahallesi ve Yukarıburnaz Mahallesiine yakın olan Leçe Mevkiinde gerçekleştirilmiştir. Proje alanında kalan yerleşim yerine gidilerek hanelerle yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Görüşülen hanelerin çoğu proje ile ilgili gelişmelerden haberdar olmak istediklerini belirtmişlerdir. Projenin çevre, ormanlar ve tarımsal faaliyetler üzerindeki olumsuz etkilerine ilişkin endişeler olması nedeniyle yerel halkın bu bilgilendirme talebi mutlaka yerine getirilmelidir.

Etki alanı içerisinde kalan mahallelerin temel geçim kaynağı emekli aylığıdır. Daha sonra tarım ve hayvancılık geçim kaynaklarında ticaret/esnaf gelirleri önemli bir yer tutmaktadır.

Yerleşim yerleri için en önemli sorunlardan ilki iç yolların uygun olmaması olarak ifade edilmiştir. İkinci en önemli sorun ise altyapı eksikliği olarak belirtilmiştir. Telekomünikasyon/iletişim sorunları ise üçüncü en önemli sorun olarak ifade edilmiştir.

Katılımcıların %56'sı Proje hakkında bilgi sahibidir. Görüşülen hanelerin yaklaşık %70'i Proje hakkında olumlu görüşlere sahiptir. Olumlu görüşlerin kaynaklarının çoğu (%67'nin üzerinde) "bölgenin kalkınmasına destek olabileceği" ve "elektrik/enerji maliyetinin düşmesi" olarak sıralanabilir.

Katılımcıların %70'inden fazlası Proje hakkında bilgi almak istemiş ve ana bilgilendirme kanalları olarak muhtarlar, devlet kurumlarının sorumlu personeli ve Proje sahibi tercih edilmiştir.

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 26 / 46

4. PAYDAŞ KATILIM PROGRAMI

4.1 Bilgilendirme

Paydaş katılımı, bu PKP'nin geliştirilmesinden önce başlayan ve Projenin ömrü boyunca devam edecek olan sürekli bir süreçtir. Proje sahibi, projenin ömrü boyunca belirlenen paydaşlarla aktif iletişim halinde olacaktır. Proje sahibi, özellikle projenin çevresel ve sosyal performansı ve belirlenen etki azaltma önlemlerinin uygulanması konusunda paydaşlardan geri bildirim talep edecektir. Projede, özellikle projeden etkilenen tarafları etkileyecek ek riskler ve etkilerle sonuçlanan önemli değişiklikler olması durumunda, Proje sahibi bu riskler ve etkiler hakkında bilgi sağlayacak ve bu risklerin ve etkilerin nasıl azaltılacağı konusunda projeden etkilenen taraflara danışacaktır.

Nihai ÇSED açıklama paketi onaylandıktan sonra Projenin internet sitesinde açıklanacaktır. Bu özel internet sitesinin paydaş katılımı uygulaması ve şikayet mekanizmasının bir parçası olarak oluşturulduğu unutulmamalıdır. Bilgilendirme kanalı ile ilgili bilgiler, Projeye özel internet sitesi de dahil olmak üzere aşağıda verilmiştir:

IC ENTERRA RENEWABLE ENERGY

Proje İnternet Sitesi : <https://www.icenterra.com.tr/gunes-santralleri/hatay-erzin-ges>

Şikayet mekanizması internet sayfası: <https://www.icenterra.com.tr/bize-ulasin>

Fiziki adresi: Kocatepe Mah. Kızılırmak Cad. No: 31-33 İç Kapı No: 20 Çankaya / Ankara

E-posta adresi : bilgi@icenterra.com.tr

Telefon numarası : +90 312 285 83 63

4.2 Katılım Faaliyetleri

Projenin hangi aşamasında hangi paydaş katılım faaliyetinin gerçekleştirileceği ve hangi yöntemlerin kullanılacağı sırasıyla Tablo 4.1 ve

Tablo 4.2'de detaylandırılmıştır.

Tablo 4.1. Mevcut Durum Verilerinin Toplanması Sırasında Paydaş Katılımı

Katılım Yöntemi	Konum (Varsa)	Paydaş Grupları
Danışmanlık toplantıları	Projeden etkilenen yerleşim yerleri	Yukarıburnaz Mahallesi ve Hürriyet Mahallesi
Sosyo-ekonomik çalışmalar	Projeden etkilenen yerleşim yerleri	Yukarıburnaz Mahallesi ve Hürriyet Mahallesi
Proje broşürleri	Proje sınırları içindeki ilçeler ve yerleşim yerleri	Hepsi
Şikayet mekanizması	Projeden etkilenen yerleşim yerleri	Yukarıburnaz Mahallesi ve Hürriyet Mahallesi
Yardım Hattı	Uygulanamaz	Hepsi
Kurumsal internet sitesi	Uygulanamaz	Hepsi
Eğitimler	Uygulanamaz	İç Paydaşlar (Çalışanlar ve Proje Personeli)

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 27 / 46

Tablo 4.2. İnşaat ve İşletme Sırasında Paydaş Katılımı

Katılım Yöntemi	Konum (Varsa)	Paydaş Grupları	Paylaşılabilecek Bilgiler	Sıklık
Danışmanlık toplantıları	Projeden etkilenen yerleşim yerleri	Yukarıburnaz Mahallesi ve Hürriyet Mahallesi	<ul style="list-style-type: none"> Faaliyetin teknik olmayan özeti ve Paydaş Katılım Planı Arazi edinim sürecine ilişkin bilgiler Proje ile ilgili güncel gelişmeler Şikayet Mekanizması Prosedürü 	Altı (6) ayda bir
Derinlemesine görüşmeler	Proje sınırları içindeki ilçeler ve yerleşim yerleri	Ulusal ve yerel kamu kurum ve kuruluşları, kooperatifler ve diğer ilgili gruplar	<ul style="list-style-type: none"> Halkı Bilgilendirme ve Katılım Toplantısı İstişare toplantıları Derinlemesine görüşmeler Proje Broşürleri Sunumlar Şikayet Mekanizması 	Altı (6) ayda bir
Odak Grup Görüşmeleri	Projeden etkilenen yerleşim yerleri	PEK'ler (yaşlılar, engelliler, kadınlar vb. gibi hassas gruplar)	<ul style="list-style-type: none"> Arazi edinim süreci ve bunun etkileri ve haklara ilişkin bilgiler. Şikayet Mekanizması Prosedürü Proje ile ilgili güncel gelişmeler Projenin teknik olmayan özeti 	Altı (6) ayda bir
Basın bültenleri	Uygulanamaz	Medya	<ul style="list-style-type: none"> Basın toplantıları ve görüşmeleri Basın bülteni iletişimi Röportajlar 	Projenin önemli tarihleri
Sunumlar	Proje sınırları içindeki ilçeler ve yerleşim yerleri	Hepsi	<ul style="list-style-type: none"> Faaliyetin teknik olmayan özeti ve Paydaş Katılım Planı Arazi edinim sürecine ilişkin bilgiler Proje ile ilgili güncel gelişmeler Şikayet Mekanizması Prosedürü 	Yılda bir
Şikayet mekanizması	Şantiyeye odaklanma	Hepsi	Şikayet Mekanizması Prosedürü	Gerekir ise
Yardım Hattı	Uygulanamaz	Hepsi	<ul style="list-style-type: none"> Faaliyetin teknik olmayan özeti ve Paydaş Katılım Planı Arazi edinim sürecine ilişkin bilgiler Proje ile ilgili güncel gelişmeler Şikayet Mekanizması Prosedürü 	Gerekir ise
Kurumsal internet sitesi	Uygulanamaz	Hepsi	<ul style="list-style-type: none"> Faaliyetin teknik olmayan özeti ve Paydaş Katılım Planı Arazi edinim sürecine ilişkin bilgiler Proje ile ilgili güncel gelişmeler Şikayet Mekanizması Prosedürü 	Gerekir ise
Eğitimler	Uygulanamaz	İç Paydaşlar (Çalışanlar ve Proje Personeli)	<ul style="list-style-type: none"> AIIB ÇSÇ İşçi Hakları İşbaşı eğitimi Mesleki eğitimler İnsan Kaynakları Prosedürü ve Politikası İşyerlerinde Ayrımcılık ve Taciz Olaylarının Önlenmesi Cinsel Sömürü ve İstismar / Cinsel Taciz (CS/CT) 	Gerekir ise

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 28 / 46

Katılım Yöntemi	Konum (Varsa)	Paydaş Grupları	Paylaşılacak Bilgiler	Sıklık
			• Zorla Çalıştırma, Çocuk İşçiliği ve Modern Köleliğin Önlenmesi	

4.3 Eğitim

Eğitim Faaliyetlerinin Uygulanması Talimatı çerçeve olarak aşağıdaki başlıkları içermelidir. Tüm eğitimlerin organizasyonu IC İÇTAŞ'ın sorumluluğundadır. Örneğin, Raslantısal Buluntu Prosedürü söz konusu olduğunda, özellikle inşaat öncesi dönemde tüm proje çalışanları bu eğitime katılmalıdır. Eğitimi veren kişi gerektiğinde IC İÇTAŞ organizasyonu içinde olabilir veya dışarıdan uzmanlık alınabilir. Bu durum biyoçeşitlilik konusu için de geçerlidir (bkz. Tablo 4.3):

- Her yılın sonunda, bir sonraki yılın eğitim planının hazırlanması için insan kaynakları şefi tarafından birim yöneticilerine "Eğitim Talep Formu" gönderilir ve eğitim ihtiyaçları talep edilir.
- Kayıtların toplanmasının ardından Yıllık Eğitim Planı hazırlanır.
- Yıllık Eğitim Planı ilgili birimlere dağıtılır ve duyurulur.
- Düzenlenen eğitimler sonrasında eğitim etkinliğinin değerlendirilmesi yapılır ve "Yıl Sonu Eğitim Faaliyetleri Raporu" ile yönetime sunulur.
- Elde edilen veriler insan kaynakları şefi tarafından saklanır.

Tablo 4.3. Katılım Faaliyetleri Kapsamındaki Eğitim Programları

Sorumlu Eğitimci	Konular
İdari İşler (IC İÇTAŞ)	AİIB ÇSÇ Proje Yönetimi Çevresel ve Sosyal Risk Yönetimi Kalite Sistemleri Sürdürülebilir Gelişme Veri güvenliği
İnsan Kaynakları (IC İÇTAŞ)	AİIB ÇSÇ İşçi Hakları İşbaşı eğitimi Mesleki eğitimler İnsan Kaynakları Prosedürü ve Politikası Cinsel Sömürü ve İstismar / Cinsel Taciz (CSİ/CT) Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet ve Tacizin Önlenmesi Zorla Çalıştırma, Çocuk İşçiliği ve Modern Köleliğin Önlenmesi
İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çevre (IC İÇTAŞ ve/veya Projenin İSG Uzmanı)	AİIB ÇSÇ İş Sağlığı ve Güvenliği İlk Yardım Acil Durum Hazırlığı ve Acil Durum Müdahalesi Atık ve Atıksu Yönetimi Hava Kalitesi Yönetimi Gürültü Yönetimi Kaynak Verimliliği Sürdürülebilir Kaynak Yönetimi
Toplum İrtibat Görevlileri (TİG'ler) İnsan Kaynakları (IC İÇTAŞ ve/veya Projenin Sosyal Sorumlusu)	AİIB ÇSÇ İç ve Dış Şikayet Mekanizması (ŞM) Prosedürleri PKP
Biyoçeşitlilik uzmanı	Biyoçeşitliliğin Korunması ve Canlı Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Yönetimi

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 29 / 46

Sorumlu Eğitimci	Konular
(gerekirse dışarıdan temin edilecektir)	
Arkeolog (gerekirse dışarıdan temin edilecektir)	Kültürel Miras Yönetim Planı Raslantısal Buluntu Prosedürü

4.4 Katılım Faaliyetleri

Paydaş katılımı için tanımlanan araç ve yöntemler, tüm paydaşların Projeye kendi seçtikleri ve en uygun erişim araçlarıyla erişebilmelerini sağlamak amacıyla çeşitlendirilmiş ve genişletilmiştir.

2020 yılının ilk aylarında başlayan ve etkileri halen devam eden Covid-19, paydaş katılımı sürecinde güvenlik ve sağlığı ön planda tutan bir planlamayı gerekli kılmıştır. Bu nedenle paydaş katılımı çalışmaları Covid-19 tedbir ve kısıtlamalarına uygun yöntemler kullanılarak yürütülmüştür.

Projenin paydaş katılımı yöntem ve araçları aşağıda açıklanmaktadır. Öncelikle Covid-19 sürecindeki kısıtlama ve tedbirlere uygun olan yöntem ve araçlar açıklanmış, ardından yeni normalleşme sürecine geçildiğinde ve şartlar uygun olduğunda kullanılması önerilen veya birlikte kullanımı gerektiren yöntem ve araçlar tanımlanmıştır. Projenin kapsam belirleme aşamasından projenin tamamlanmasına kadar katılım kapsamında aşağıdaki yöntem ve materyaller kullanılmıştır.

İstişare Toplantıları: Proje sürecinde ihtiyaç duyulduğunda istişare toplantıları düzenlenmiştir. Paydaşlara Proje hakkında detaylı bilgi verilmiş, soru ve görüşleri değerlendirilmiştir. Projenin paydaşlarla istişare edilmesini gerektiren dönem veya konularda ihtiyaç duyuldukça istişare toplantıları düzenlenmeye devam edilecektir. İstişarenin gerekli olduğu durumlarda Covid-19 sürecinde online araçlar kullanılarak istişareler gerçekleştirilmiş, yeni normalleşme sürecinden sonra ise uygun koşullar sağlandığında paydaş istişareleri yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Bu toplantılarda projenin güncel gelişmeleri anlatılmış, yeniden yerleşim/yer değiştirme süreci hakkında bilgi verilmiş ve bu süreçlerde fikir ve beklentiler tartışılmıştır.

Derinlemesine Görüşme: Derinlemesine görüşme, belirli bir fikir, program veya durum hakkındaki bakış açılarını incelemek için az sayıda katılımcı ile yoğun bireysel görüşmeleri içeren nitel bir araştırma tekniğidir. Bu durumda, Projenin yönetim ve işletmeler üzerindeki potansiyel etkilerini analiz etmek ve planlama yoluyla beklentilerini/tavsiyelerini değerlendirmek için ulusal ve yerel kamu kurum/kuruluşları, kooperatifler vb. ile görüşmeler yapılmıştır. Paydaşlarla derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Derinlemesine görüşmeler Covid-19 süreci dikkate alınarak yüz yüze görüşme şeklinde gerçekleştirilmiştir.

Odak Grup Görüşmesi: İzleme sürecinde veri toplama ve niteliksel saha çalışmasına ihtiyaç duyulduğunda odak grup görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Yüz yüze görüşme şeklinde gerçekleştirilen odak grup çalışmaları, Covid-19 süreci dikkate alınarak yeni normalleşme sürecinden sonra uygun koşullarla yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Benzer deneyimlerden gelen kişileri projeye ilgili belirli bir konuyu tartışmak üzere bir araya getirmenin etkili bir yoludur.

Sosyo-Ekonomik Çalışmalar: Ekonomik ve sosyal koşullar birbirlerini olumlu ya da olumsuz yönde etkiler. Toplumun geçim kaynağı, gelir düzeyi, iş ve işsizlik gibi ekonomik faktörler ile sosyal yaşam arasında doğrudan bir bağlantı vardır. Dolayısıyla ekonomik parametreler sosyal standartları belirlemektedir. Proje kapsamında paydaş grupların sosyo-ekonomik durumlarını kavramaya yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 30 / 46

Anket Çalışması: Anket çalışmaları, Proje sürecinde veri toplama amacıyla kullanılmış ve Covid-19 süreci de göz önünde bulundurularak, yeni normalleşme sürecinden sonra şartlar elverdikçe yüz yüze olacak şekilde gerçekleştirilmiştir.

Sunumlar: Paydaşların bilgilendirilmesi aşamasında görsel materyaller de kullanılmıştır. Yazılı dokümanların özetlerini içeren sunumlar yapılmıştır.

Proje Broşürü: İlk aşamada çevre yerleşimlerde ortak kamusal alanlara, muhtarlıklara, belediyelere, il müdürlüklerine ve paydaş meslek odalarına Proje ile ilgili iletişim kanallarını, duyuruları ve bilgileri içeren broşürler/el ilanları bırakılmıştır.

Şikayet Mekanizması: Şikayet Mekanizması, şikayetlerin kaydedilmesi, çözüm için harekete geçilmesi ve gerekli bilgilerin kanıtlanmasıyla şikayetlerin kapatılması da dahil olmak üzere proje süresince tüm paydaşlara açık olacaktır.

Mektup / posta: İnternet, akıllı telefonlar, sosyal medya veya e-postaya erişimi olmayan paydaş gruplarının veya bireylerin Proje bilgilerine erişebilmesi ve Paydaş katılım sürecinin etkin bir parçası olabilmesi için gerektiğinde Proje broşürleri, ilanları, raporları veya duyuruları posta, kurye veya mektup yoluyla gönderilebilir.

Yardım Hattı: Tüm paydaşların endişe ve şikayetlerini iletmek için kullanabilecekleri bir yardım hattı olacaktır. Bu yöntem paydaşların acil sorunlarının çözülmesi ve hızlı olması açısından önemlidir.

Kurumsal İnternet Sitesi: Kurumsal internet sitesinde duyurular, proje dokümanları, raporlar ve daha fazla bilgi talebi için iletişim bilgileri yer alacaktır.

Covid-19 Koşulları: Covid-19 pandemisi tüm dünyayı etkisi altına almış ve toplumda maske takmak, sosyal mesafeyi korumak gibi önlemler günlük hayatımızın yeni normal haline gelmiştir. Projenin işletme aşamasında ve bu PKP'nin uygulanması sırasında Covid-19 pandemi koşullarının devam etmesi halinde, paydaş katılım planı ve faaliyetleri, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı (SB) ve ÇŞİDB gibi ilgili ve sorumlu ulusal ve uluslararası kuruluşların yönergelerine uygun olarak ayarlanacak ve uygulanacaktır.

PKP kapsamında, SB ve DSÖ'nün maske ve sosyal mesafe kurallarına uygun olarak yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Covid-19 koşulları nedeniyle yüz yüze görüşmenin mümkün olmadığı durumlarda online görüşme yöntemleri de kullanılabilir. Ayrıca SB ve DSÖ'nün sosyal mesafe ve diğer düzenlemelerine uygun olarak görüşmelerin açık alanlarda yapılması sağlanmıştır.

Bu önlemlerin dışında "IFC Müşterilerine Covid-19 Bağlamında Güvenli Paydaş Katılımına İlişkin Ara Tavsiye"de belirtilen diğer uygulamalar da paydaş katılımı faaliyetlerinin planlanmasında kullanılabilir.

Tüm başvurular bir Şikayet Kayıt Belgesi aracılığıyla kaydedilmelidir. Ek-4 Şikayet Günlüğü Örneği ile örnek bir form verilmiştir. İlk olarak, tüm başvurular geri bildirim, soru, endişe, şikayet ve yakınma olarak kategorize edilmelidir. İkinci olarak, başvurular çevre, toplum sağlığı ve güvenliği, güvenlik, projeye ilgili riskler vb. gibi kapsamlarına göre de kategorize edilmelidir. Buna ek olarak, zorunlu yasal yanıt sürecini takip etmek için tüm kayıtların bir kayıt tarihi ve son tarihi olmalıdır. Özellikle, alınması gereken önlemler ve kapanış zamanı şikayet kayıtlarına dahil edilmeli ve ilgili verilere görevli personel ve diğer inceleyciler tarafından kolayca erişilebilmelidir.

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 31 / 46

5. ŞİKAYET MEKANİZMASI

5.1 Amaç ve Kapsam

Proje ile ilgili şikayet mekanizmasının temel ilkeleri:

- Tarafsızlığın, gizliliğin, zorlama ve tehditten uzak olmanın sağlanması
- Kişilerin bu PKP'de belirtilen endişelere sahip olmalarının zaman dilimleri içinde sağlanması
- Açık, şeffaf, kültürel açıdan uygun ve erişilebilir bir danışma süreci sağlanması
- Özellikle CSİ/CT ile ilgili gönderimler için anonim olarak şikayet etme ve geri bildirimde bulunma seçeneğinin sağlanması.
- Kazalar, bulaşıcı hastalıklar ve kirlilik nedeniyle hem toplum sağlığı ve güvenliği hem de çevresel riskle ilgili şikayetler acil olabilir. Bu nedenle, daha fazla zararı çözmek ve/veya önlemek için acil önlemler alınmalıdır.
- Endişesini dile getiren kişiye maliyet ve misilleme riski olmadan erişim sağlanması
- Adli ve idari hukuk yollarına erişimin engellenmemesi

IC İÇTAŞ'ın Görüş, Şikayet, Öneri ve Değerlendirmeleri yönetmek için herhangi bir mekanizması bulunmamaktadır. Önerilecek şikayet mekanizması, IC İÇTAŞ'ın tüm faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan tüm iç ve dış şikayetlerin değerlendirilmesini ve kayıt altına alınmasını içerecektir. G4-Erzin-2 GES Projesi kapsamında aşağıda açıklanan ayrı bir şikayet mekanizması uygulanacaktır.

Şikayet sahibinin hakları, şikayet sürecinin sonuçlarına itiraz ile sınırlı olmayıp şunları da kapsamaktadır:

- Şikayet sahibi, şikayet ve geri bildirim mekanizmasına dahil olmak zorunda değildir ve diğer adli, idari ve yasal yollara başvurmayı tercih edebilir. Adli veya idari başvuru yolları Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve ilgili mevzuata uygun olarak uygulanacaktır.
- Şikayet sahibi, şikayet yönetim sürecine dahil olmaya zorlanamaz.
- Şikayet sahibi istediği zaman Proje şikayet mekanizmasına katılmaktan vazgeçebilir ve diğer yasal yollara başvurmayı tercih edebilir.

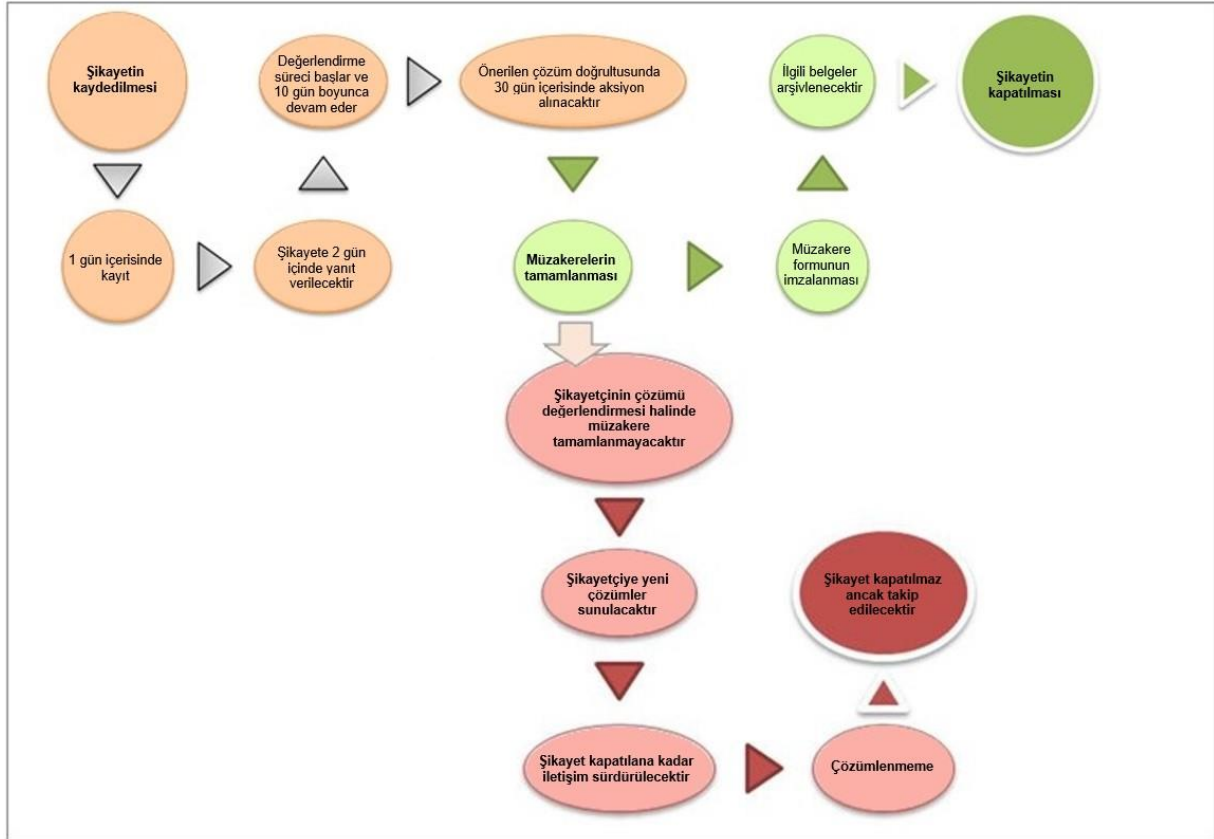
IC İÇTAŞ, başvuruyu yasalara uygun olarak değerlendirerek başvuru sahiplerine 15 gün içinde yanıt verir. Ancak talep edilen bilgi veya belgenin IC İÇTAŞ'tan başka bir birimden temin edilmesi, bilgi veya belgeye erişimin 30 iş günü içinde sağlanması, daha sonra başvuru hakkında başka bir kurum veya kuruluştan görüş talep edilmesi veya başvuru içeriğinin birden fazla kurumu ilgilendirmesi durumlarında süre uzatımına gidilir. Bu durumda cevap verme süresinin uzatılması ve bunun gerekçesi başvuru sahibine 15 iş günü dolmadan bildirilir. Başvurulara verilen cevaplar başvuru sahibine elektronik ortamda veya faks yoluyla yazılı olarak bildirilir. Gerekli hallerde telefonla da bilgilendirme yapılmaktadır.

Belirtilen hedefler ve kapsam doğrultusunda, Projeye özel Şikayet Giderme Mekanizması (ŞGM) her türlü başvurunun sunulması için ana yol olacaktır. ŞGM süreci, sosyal uzmanlar ve TİG'ler olarak kilit personel tarafından yürütülecektir. TİG'lerin temel sorumluluğu, sahada paydaşlar tarafından iletilen başvuruları toplamaktır. Cinsiyete duyarlı bir durum söz konusu olduğunda, yerel kadınlarla daha rahat ilişki kurulmasını sağlamak için bir kadın TİG görevlendirilecektir. Hem erkek hem de kadın TİG'ler, inşaat öncesi ve inşaat dönemi boyunca yerel alanda erişilebilir olacaktır. Kesin konumları, yerleşim yerlerine yakın ve erişilebilir bir yerde bulunan bir Halkla İlişkiler (Hİ) Ofisi olacaktır. Ayrıca, TİG'ler hassas gruplara erişmek

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 32 / 46

için ve görüntüleme durumunda mobil olacaktır. Hİ Ofisinin adresi ve TİG'lerin iletişim bilgileri ortak alanlarda duyurulacaktır. Özet olarak, birincil etkileşimler TİG'ler tarafından sahada yürütülecek, önerilen diğer iletişim yöntemlerine de erişilebilecektir. Dile dayalı herhangi bir engel durumunda, TİG'ler bölgede bulunan mülteci nüfusu nedeniyle Arapça gibi yerel dilleri konuşabilmelidir. TİG'lerin önemli bir rolü vardır, bu da şikayet sahiplerine Projeye özel ŞGM olmaksızın yasal başvuru sürecinin mevcut olduğunu hatırlatmaktadır. Şikayet sahiplerinin mahkemeler gibi yasal kurumlara başvurmayı tercih etmeleri halinde, TİG'ler ilgili şikayeti çözüme kadar şikayet sahiplerine rehberlik edecektir.

Diğer başvuru yolu hem vatandaş hem de yabancı nüfus için aşağıda CİMER ve YİMER olarak verilecektir.

Şekil 5.1: ŞGM Akış Şeması

Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER)

Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER), vatandaşların her türlü sorun, şikayet ve talepleri için kurulmuş bir hattir. CİMER sistemi kurulduğu günden bu yana vatandaşlar tarafından aktif olarak kullanılmaktadır.

CİMER, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından geliştirilen bir yazılım programı ve internet sayfası üzerinden kullanılmaktadır. CİMER, vatandaş ile devlet arasındaki iletişim kanallarını açık tutarak, başvuruların her zaman ve her yerden yapılabilmesini sağlamaktadır.

Proje düzeyinde ŞM'nin yanı sıra CİMER sistemi, projeden etkilenen veya diğer ilgili taraflardan gelen şikayetlerin alınması ve yanıtlanması için de kullanılacaktır. Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'na göre herkes, yazılı kurullarla belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bilgi edinme hakkına sahiptir. Bu başvuru Dilekçe Hakkı kullanılarak yazılı olarak veya <https://www.icisleri.gov.tr/bilgi-edinme> adresinden online olarak yapılabilir.

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 33 / 46

CİMER sistemi paydaşların IC İÇTAŞ ile doğrudan iletişim kurmasını sağlamaktadır ancak proje için paydaşların yerelde cevaplarını alabilecekleri ve şikayetlerini iletebilecekleri ayrı bir sistem kurulacaktır. Bu yerel Şikayet sistemi IC İÇTAŞ bünyesinde kurulacak, inşaat ve işletme aşamalarında hem IC İÇTAŞ hem de Yüklenici tarafından uygulanacak ve izlenecek, paydaşlar için daha kolay erişilebilir olacak ve kendilerini şikayetlerini dile getirmeye teşvik edecektir.

Yabancılar İletişim Merkezi (YİMER)

T.C. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı, YİMER 157 ve diğer hizmet kanalları aracılığıyla 7 gün 24 saat mevzuata uygun, doğru, hızlı ve güvenilir bilgi almak isteyenlere her zaman yardımcı olmaya hazırdır.

2003 yılında İnsan Ticareti Mağdurları Acil İletişim Hattı olarak faaliyetlerine başlayan Alo 157, 2014 yılında Göç İdaresi Başkanlığı tarafından devralınarak hizmet ağı genişletilmiş ve 20 Ağustos 2015 tarihi itibarıyla Yabancılar İletişim Merkezi (YİMER) adı altında hizmet vermeye başlamıştır.

Kuruluş döneminde Türkçe, İngilizce, Arapça ve Rusça olmak üzere 4 dilde hizmet veren YİMER 157, 1 Nisan 2016 tarihi itibarıyla Almanca ve Farsça'nın da eklenmesiyle 6 dilde, 1 Ocak 2020 tarihi itibarıyla Peştuca'nın da eklenmesiyle 7 dilde (Türkçe, İngilizce, Arapça, Rusça, Farsça, Almanca ve Peştuca) yabancılara 7 gün 24 saat kesintisiz hizmet vermektedir. Yabancıların vize, ikamet izni, uluslararası koruma ve geçici koruma gibi konularda sordukları tüm sorulara cevap bulabildikleri YİMER 157, denizde göçmen kaçakçılığı mağduru olan yabancılar için hayat kurtarıcı bir hizmet sunarken, insan ticareti mağdurlarının tespiti ve kurtarma operasyonları için de 7 gün 24 saat kesintisiz hizmet vermektedir. "Doğru, hızlı ve güvenilir bilgi" için yurt içinden ve yurt dışından ulaşılabilen YİMER 157, yabancıların soru ve sorunlarında ilk adres olmayı hedeflemektedir.

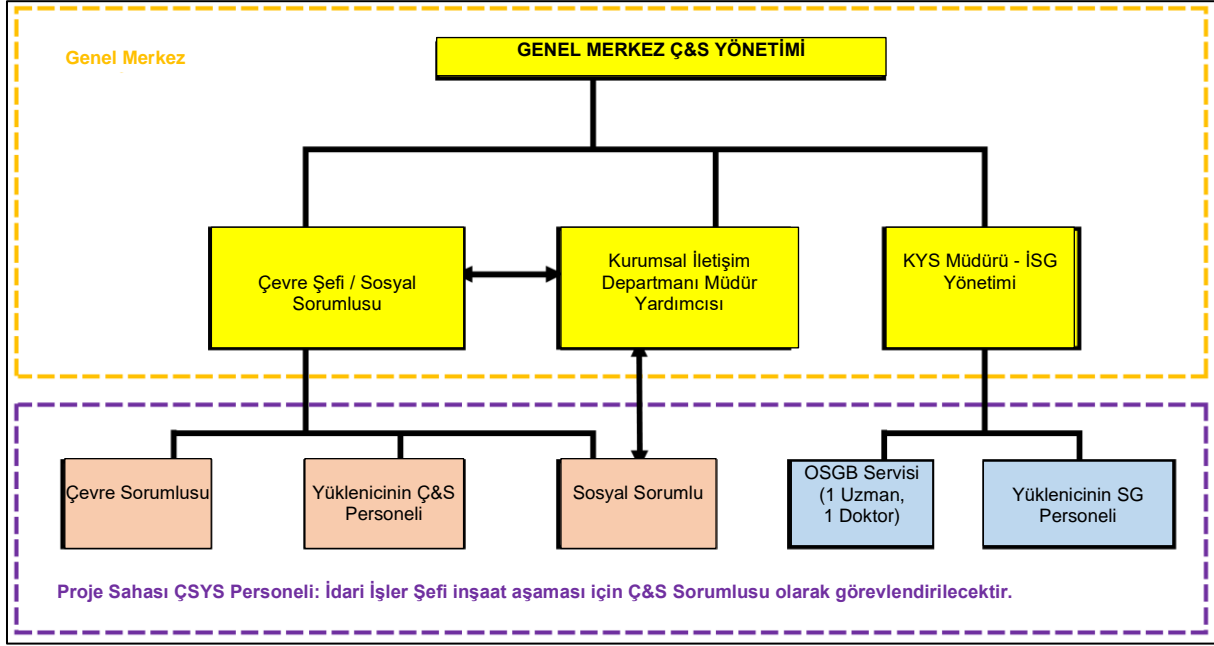
5.2 Rol ve Sorumluluklar

Paydaş katılım programı, anlaşılmasını ve benimsenmesini sağlamak için Proje sahibi ve Yüklenicileri ile sık sık koordinasyon halinde olacaktır. Yükleniciler, bireysel sözleşmelerin şartlarına göre Proje sahibine rapor verecektir. Proje sahibi, raporların ve yerinde uygulama faaliyetlerinin kalitesini ve tutarlılığını sağlayacaktır.

Hem inşaat hem de işletme aşaması için Proje düzeyindeki organizasyon yapısı aşağıdaki Şekil 2 ve Şekil 3'te verilmiştir.

Şekillerde görüldüğü gibi, yönetim Genel Müdürlük Çevresel ve Sosyal Yönetim biriminde olacaktır, ancak proje sahasında Ç&S ve İSG konuları için atanmış personel olacaktır.

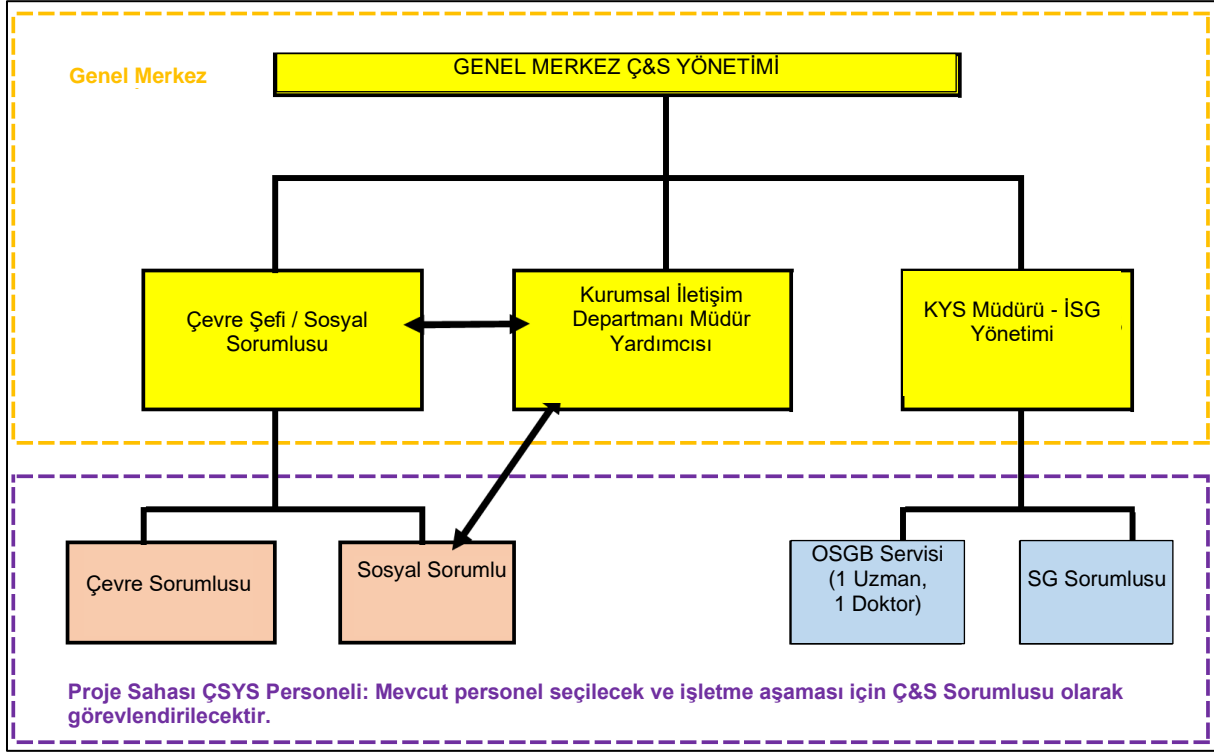
Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 34 / 46

Ç&S: Çevresel ve Sosyal
EKAT: Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri
ÇSYS: Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi
SG: Sağlık ve Güvenlik
OSGB: Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimi
KYS: Kalite ve Yönetim Sistemi
GES: Güneş Enerjisi Santrali
Tİ: Trafo İstasyonu

Şekil 2. İnşaat Aşamasında Yönetim Planlarının Uygulanması için Organizasyon Şeması

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 35 / 46

Ç&S: Çevresel ve Sosyal
EKAT: Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri
ÇSYS: Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi
SG: Sağlık ve Güvenlik
OSGB: Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimi
KYS: Kalite ve Yönetim Sistemi
GES: Güneş Enerjisi Santrali
Tİ: Trafo İstasyonu

Şekil 3. İşletme Aşamasında Yönetim Planlarının Uygulanması için Organizasyon Şeması

Genel Müdürlük Çevre Sağlığı ve Güvenliği (ÇSG) Ekibi

- Çevre Şefi/Sosyal Sorumlusu, Kurumsal İletişim Departmanı Müdür Yardımcısı ve KYS Müdürü/ISG Yönetiminden oluşur.
- Bu planın sahibi ve onaylayıcısıdır,
- Bu planın uygulanması için yeterli kaynakların temin edilmesini sağlar ve
- Bu planın kurumsal yönetim düzeyinde uygulanmasını kontrol eder ve onaylar.
- Bu Planı uygular ve gerektiğinde günceller,
- Tesis faaliyetlerinin bu Planın gerekliliklerine uygun olarak yürütülmesini sağlar,
- Atık yönetimi ile ilgili iç denetimlerin/kontrollerin gerçekleştirilmesini, olası eksikliklerin/uygunsuzlukların tespit edilmesini ve ilgili düzeltici faaliyetlerin uygulanmasını sağlar,
- Alt yüklenicilerin ve hizmet sağlayıcıların bu Planın gerekliliklerine uygunluğunu kontrol eder ve denetler,
- Bu Plan ile ilgili her türlü kaydı tutar,
- Bu Plan için geçerli olan yasal gereklilikleri takip eder,
- Bu Planın izleme gerekliliklerinin gerçekleştirilmesini sağlar,
- Bu Plan kapsamındaki eğitimlerin verilmesini sağlar ve/veya düzenler.

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 36 / 46

Genel Müdürlük Çevre Şefi / Sosyal Sorumlusu

Projenin inşaat ve işletme aşamalarının yönetim organizasyonlarına göre, proje sahası Çevre Sorumlusu doğrudan Çevre Şefi / Sosyal Sorumlusuna rapor verir. Çevre Ekibi, atık yönetimi de dahil olmak üzere çevresel konulardan fiilen sorumlu olan ve Çevre Şefi / Sosyal Sorumlusu ile koordinasyonu sağlayan Proje sahası Çevre Sorumlusu (ve inşaat aşaması için Yüklenici Ç&S Personeli) gibi kişilerden oluşur. Bu nedenle, Çevre Ekibinin lideri olarak Çevre Şefi / Sosyal Sorumlusunun rol ve sorumlulukları aşağıda listelenmiştir:

- Proje sahası Çevre Sorumlusu (ve inşaat aşaması için Yüklenicinin Ç&S Personeli) ile işbirliği içinde, bu planın uygulanması için yeterli kaynakları sağlar,
- Bu Planın Proje Standartlarına uygun olarak uygulanmasını sağlar,
- Bu plan kapsamında ilgili eğitimlerin verilmesini sağlar,
- Bu planın gerektiği şekilde gözden geçirilmesini ve güncellenmesini sağlar ve
- Alt yüklenicilerin ve hizmet sağlayıcıların bu Planın gerekliliklerine uygunluğunu sağlar.

Sosyal Ekip

Sosyal ekip, Çevre Şefi / Sosyal Sorumlusu, Merkezde Kurumsal İletişim Departmanı Müdür Yardımcısı ve Proje Sahası Sosyal Sorumlusundan (ve inşaat aşaması için Yüklenicinin Ç&S Personelinden) oluşur ve ana görevleri aşağıdaki gibidir:

- Bu Planda belirtilen sosyal konuları yönetir ve uygular,
- Şikayet mekanizmasını yönetir,
- Alınan şikayetler ve bunların çözümüne ilişkin kayıtları tutar,
- Şikayet mekanizmasını düzenli olarak denetler,
- Genel Müdürlük Ç&S Yönetimine bu Planın sosyal yönlerinin uygulanmasının performansı hakkında rapor verir.

Proje Sahası Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi Personeli

- Proje sahası ÇSYS personeli, planın çevresel ve sosyal uygulamaları için Çevre Sorumlusu, Sosyal Sorumlu (ve inşaat aşaması için Yüklenicinin Ç&S Personeli) ve İSG konuları için OSGB İşyeri Hekimliği Servisi ve İş Güvenliği Uzmanından (ve inşaat aşaması için Yüklenicinin İSG Personelinden) oluşur.
- Proje sahası ÇSYS personeli, planda yer alan ve gerçekleştirmekle görevlendirildikleri görevlerin saha bazında uygulanmasından sorumludur.
- Proje sahası ÇSYS personeli, Proje sahasının çevresel, sosyal ve sağlık ve güvenlik performansını, olayları, kazaları vb. Genel Merkez Ç&S Yönetim birimindeki ilgili şefe/müdüre raporlamaktan sorumludur.

Çalışanlar

- Bu planın gerekliliklerine uymak ve uygulamaktan sorumludur.
- Bu planda kendileri için belirlenen ilgili eğitimlere katılmaktan sorumludur.
- Acil Durum Eylem Planı kapsamında listelenen tüm önlem ve kurallara uymakla sorumludur.
- Uygunsuzlukların raporlanmasından sorumludur.

Yükleniciler, Alt Yükleniciler ve Tedarikçiler

- Sözleşme şartlarına uygun olarak bu planda belirtilen tüm gerekliliklere uymaktan sorumludur.
- Bu İşgücü Yönetim Planının ve hükümlerinin uygulanmasından sorumludur.

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 37 / 46

- Bu planın etkin bir şekilde yürütülmesi için kendi bünyesinde kaynak ayırmaktan sorumludur.
- Planla ilgili her türlü uygunsuzluğu ÇSG Ekibine bildirmekten sorumludur.

5.3 Prosedür ve Sorumluluklar

Şikayetlerin kaydedilmesi ve izlenmesi (çevresel konular dahil) IC İÇTAŞ'ın ana sorumlulukları olacaktır. IC İÇTAŞ, sahada şikayet yönetimi süreci için personel atayacaktır. Kaynaklar ve Sorumluluklar bölümünde açıklandığı üzere, Proje Müdürü ve Sosyal Uzman şikayet yönetiminden ve Yüklenicilerin sosyal personelinden birincil derecede sorumlu olacaktır. IC İÇTAŞ, Yüklenici ile şikayetleri kaydetmek ve izlemekten sorumlu olacak bir Toplum İrtibat Görevlisinin (TİG) sahada bulunmasını sağlamak için Yüklenici ile sözleşmeye dayalı anlaşmalar düzenleyecektir. Atanan bu kişiler, paydaşlardan gelen tüm şikayetleri kaydetmek ve çözmek ve oluşturulan telafi edici önlemleri sürdürmek için oluşturulan Şikayet Mekanizmasını takip edecektir. Paydaşların şikayetlerini nasıl dile getirebilecekleri konusunda farkındalığı artırmak ve şeffaflık sağlamak için iletişim bilgileri kamu bilgilendirme toplantıları, Proje broşürleri ve Proje internet sitesi aracılığıyla sağlanacaktır. Paydaşların şikayetlerini resmi olarak dile getirebilmeleri için bazı yollar aşağıdaki gibidir:

- Yardım hattı: (Paydaşlar doğrudan IC İÇTAŞ'ın ilgili birimini arayabilir) Daha sonra belirlenecektir
- E-posta: (Şikayetler e-posta adreslerine e-posta yoluyla gönderilebilir) Daha sonra belirlenecektir
- Yüz yüze: (PEK'ler şikayetlerini IC İÇTAŞ'ın veya Yüklenicinin ilgili saha personeline iletebilirler)
- Şikayet Kayıt Formu: (Şantiyede ve tüm paydaşların erişebileceği kamuya açık alanlarda bulunacak olan Şikayet kayıt formlarını doldurabilirler)

Şikayet yönetimi sırasında izlenecek adımlar aşağıdaki gibi olacaktır;

5.3.1 Şikayetin Alınması ve Kaydedilmesi

- Her seviyedeki Proje Personeli olarak iç paydaşlardan, Projenin yüklenicileri ve alt yüklenicilerinden ve tüm dış paydaş gruplarından ücretsiz yardım hattı, e-posta veya diğer kanallar aracılığıyla alınan tüm şikayetler Şikayet Kayıt Formu (ŞKF) kullanılarak kaydedilir ve formun basılı bir kopyası Şikayet Sahibine verilir. Doldurulan form aynı İş Günü içerisinde IC İÇTAŞ Sosyal Uzmanına / Yüklenicinin TİG'sine teslim edilir.
- ŞKF'nin doldurulamaması durumunda, aşağıdaki temel bilgiler kaydedilir ve IC İÇTAŞ Sosyal Uzmanı / Yüklenicinin TİG'si tarafından e-posta veya kabul edilebilir yazışma yoluyla iletilir:
 - Şikayet sahibinin adı ve soyadı (şikayet sahipleri isimsiz şikayet kaydı bırakma hakkına sahiptir);
 - Şikayetin konusu;
 - Şikayet yeri;
 - İletişim bilgileri (telefon / cep telefonu numarası, adres, e-posta vb.);
 - Kuruluş adı (ilgili ise)
 - Tarih ve saat
 - Anonim bölüm
- Projenin Sosyal Ekip üyeleri (bkz. Bölüm 3) verilen bilgilere göre ŞKF'yi doldurur ve Şikayeti kaydeder.
- Şikayet sahibi tarafından önerilen tüm düzeltici faaliyetler ŞKF aracılığıyla kaydedilir.
- Şikayet İzleme Tablosu, alınan bilgilere göre Proje Sosyal Ekibi üyeleri (bkz. Bölüm 3) tarafından doldurulur.

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 38 / 46

- Mekanizmanın tüm bileşenleri anonim kayıt imkanı vermelidir. Örneğin, herhangi bir kamera sistemi ile izlenemeyen şikayet kutularının olması şeklinde olabilir.

5.3.2 Şikayetin Değerlendirilmesi

- Tüm Şikayetler, gerçek ve Proje faaliyetleriyle ilgili olup olmadıklarının sınıflandırılması için incelenir. Eğer gündeme getirilen konular/anlaşmazlıklar Proje ile ilgili değilse, Şikayet Sahibine ilgili kişiyle iletişime geçmesi için rehberlik sağlanır. Uygun Şikayetler, ÇED'de tanımlanan Proje sosyal ve çevresel gerekliliklerine göre yanıtlanır.
- Tüm Şikayetler, doğrudan telefon aramaları, e-postalar, yüz yüze toplantılar / ücretsiz telefon üzerinden alınan iletişimler kaydedilir ve Projenin Sosyal Ekip üyeleri (bkz. Bölüm 3), kayıttan sonraki iki (2) İş Günü içinde Proje yanıt süresini açıklamak için şikayet sahibiyle iletişime geçer.
-
- IC İÇTAŞ Güneş Enerjisi'nin / Yüklenicinin Şikayetleri araştırmak ve yanıtlamak için on (10) İş Günü süresi vardır. Durumun daha karmaşık bir soruşturma gerektirmesi halinde, Şikayet Sahibine Şikayetin çözümü için gerekli eylemleri ve olası zaman çizelgesini açıklayan güncel bilgiler verilir.
- Projenin sosyal etki azaltma önlemleri ve tazminat kalemleri ile tutarlı yanıtlar Proje standartlarına göre önceden tanımlanmıştır (bkz. Ek-2 Şikayet Kayıt Formu).

5.3.3 Şikayetin Çözümü

- Gerekli telafi edici eylemler şikayet sahibi tatmin edecektir.
- Tüm taraflar çözüm süreci sırasında telafi edici eylemler üzerinde anlaşır.
- IC İÇTAŞ / Yüklenici, her şikayeti yanıt verdikten sonra otuz (30) İş Günü içinde çözme hedefler.
- Şikayet sahipleri, IC İÇTAŞ'ın / Yüklenicinin şikayetleriyle ilgili kararından memnun olmadıklarında ilgili mahkemeye başvurabilirler (bkz. Ek-2 Şikayet Kayıt Formu).

Çevresel ve sosyal etkilerin değerlendirilmesinde hem IFC PS'lerinin hem de AIIB ÇSS'lerinin kullanılması, sürdürülebilir proje geliştirme için kapsamlı ve küresel olarak tanınan bir çerçeve sağlar. IFC PS'leri köklü ve yaygın olarak kabul gören bir ölçüt sağlarken, AIIB ÇSS'leri bölgeye özgü hususlar sunarak değerlendirmenin yerel bağlamlara uyarlanabilirliğini artırır. Bu ikili yaklaşım, potansiyel risklerin kapsamlı bir şekilde tanımlanmasına ve azaltılmasına olanak tanır, paydaş katılımını teşvik eder, uluslararası en iyi uygulamalarla uyumludur ve yüksek çevresel ve sosyal standartlara ulaşma taahhüdünün altını çizer, böylece daha sorumlu ve sürdürülebilir proje sonuçlarına katkıda bulunur. Bu nedenle, TSKB ve AIIB, yani kredi verenler, IFC PS'lerinin AIIB ÇSS'leri ile birlikte uygulanmasını şart koşmaktadır.

AIIB'nin Bağımsız Hesap Verebilirliğinin ayrıntıları Bölüm 5.5'te verilmiştir.

5.3.4 Şikayetin Kapatılması

Yapılan düzeltici faaliyetlere ilişkin kanıtlar (fotoğraflar veya Sahada bulunan, konuya ait diğer kanıt belgeler) toplanır ve IC İÇTAŞ/Yüklenici ve Şikayet Sahibi tarafından bir "Şikayet Kapatma Protokolü" imzalanır (bkz. Ek-3 Şikayet Kapatma Formu).

Tüm düzeltici faaliyetlere rağmen şikayetin kapatılamaması durumunda, görevlendirilen bir İtiraz Komitesi, ŞGM'nin oluşturulmasından önce çözülmemiş başvuruları yeniden değerlendirir.

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 39 / 46

5.4 İşçi Şikayet Mekanizması

IC İÇTAŞ / Yükleniciler, alt yükleniciler de dahil olmak üzere çalışanlardan gelen şikayetlerin ele alınması ve izlenmesi için süreçler ve sorumluluklar oluşturmayı amaçlamaktadır. IC İÇTAŞ / Yüklenici aşağıdaki hedeflere uymayı taahhüt eder:

- Alt yüklenicilerin çalışanları da dahil olmak üzere tüm çalışanlar için çalışma koşulları ile ilgili görüş, endişe ve şikayetlerin ifade edilmesi için bir mekanizma sağlamak.
- Aynı konularla ilgili şikayetlerin tekrarlanmamasını sağlamak.
- Uyuşmazlık oluşumunun erken aşamalarında endişeleri çözmeyi amaçlayan işçilerle aktif ve şeffaf bir ilişki kurmak.

IC İÇTAŞ / Yüklenici, sözleşmeli işçiler de dahil olmak üzere işçilerden alınan Şikayetlerin ele alınması ve izlenmesi için süreçler ve sorumluluklar oluşturmayı amaçlamaktadır. IC İÇTAŞ / Yüklenici aşağıdaki hedeflere uymayı taahhüt eder:

- Alt yüklenicilerin işçileri de dahil olmak üzere tüm çalışanların çalışma koşullarına ilişkin endişe ve şikayetlerini dile getirebilecekleri bir mekanizma sağlamak.
- Aynı konularla ilgili şikayetlerin tekrarlanmasını önlemek
- Çatışmanın erken aşamalarında endişeleri çözmeyi amaçlayan işçilerle aktif ve şeffaf bir ilişki kurmak.

IC İÇTAŞ / Yüklenici, işçilere endişelerini ve şikayetlerini dile getirme fırsatı sağlamak için İşçi Şikayet Mekanizmasını uygulayacaktır. İşbaşı eğitimi sırasında işçilere nasıl şikayette bulunacakları konusunda bilgi verilecek, sosyal birimler ve yemekhane gibi inşaat kampında işçiler tarafından kullanılan alanlarda öneri ve Şikayet formları sağlanacaktır. Tüm çalışan Şikayetlerini, düzeltici faaliyetleri ve sonuçları belgelemek için bir Şikayet tablosu oluşturulacaktır. Tüm çalışanların şikayetleri bu şikayet tablosuna kaydedilecek ve üçüncü taraflar, çalışanlar ve sözleşmeli işçiler dahil olmak üzere tüm Şikayetleri ve bunların yanıtlarını kaydetmek, izlemek, raporlamak ve değerlendirmek için kullanılacaktır.

IC İÇTAŞ / Yüklenici TİG'si, işçiler ve taşeron işçileri tarafından yapılan Şikayetleri dinleyecek; daha sonra bunları çözmek için ilgili birimlerle işbirliği içinde hareket edecek ve Şikayeti Şikayet kayıt tablosuna kaydetmek için Sosyal Uzman / TİG ile işbirliği yapacaktır. IC İÇTAŞ/Yüklenici işçilerine inşaat kampında sosyal birimler ve yemekhane gibi işçiler tarafından kullanılan alanlarda istek, endişe ve Şikayet formu ile doldurulan formların bırakılabileceği bir şikayet kutusu temin edilecek; Sosyal Uzman/TİG, TİG görevlilerinden Şikayet formları, öneri ve Şikayetler geldiğinde her bir talebin tarih, saat, kaynak, yer ve niteliğini not alacaktır.

5.5 AİB'nin Bağımsız Hesap Verebilirlik Mekanizması

Banka, yatırımcının Çevresel ve Sosyal Politika (ÇSP) ve ilgili Çevresel ve Sosyal Standartlar (ÇSS'ler) doğrultusunda proje düzeyinde bir şikayet mekanizması oluşturmasını zorunlu kılar. Bu mekanizma, projenin çevresel veya sosyal etkilerinden olumsuz etkilendiklerini düşünen bireylerin endişelerini veya şikayetlerini ele almayı amaçlamaktadır. Projenin risk ve etkilerine göre ölçeklendirilen şikayet mekanizması, mevcut mekanizmaların bankanın standartlarını karşılaması koşuluyla mevcut resmi veya gayri resmi mekanizmaları kullanabilir ve gerekirse projeye özgü düzenlemelerle desteklenebilir. Mekanizma, etkilenen tüm bireylerin erişebileceği şeffaf, cinsiyete duyarlı ve kültürel olarak uygun bir süreç kullanarak endişeleri derhal ele almak üzere tasarlanmıştır. Şikayet sahiplerini misillemeden korumak ve talep edilmesi halinde anonimliğe izin vermek için hükümler içerir. Mekanizma ayrıca, kamuya açık

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 40 / 46

bir vaka kaydının tutulmasını ve şikayetlerin giderilmesi ve sonuçlarına ilişkin raporların geçerli ÇSS'ye uygun olarak açıklanmasını gerektirir. Projenin özel sektörde olması halinde, banka ayrıca işçilerin işyerindeki endişelerini gidermek için bir şikayet mekanizması oluşturulmasını zorunlu kılar.

Projeden Etkilenen Kişiler Mekanizması (PEKM), AIIB tarafından finanse edilen projelerden olumsuz etkilenen kişi veya toplulukların endişelerini gidermek için kurulmuştur. PEKM, proje işleme sorgularının ele alınması, anlaşmazlıkların çözümü ve uygunluk incelemeleri gibi işlevleri içerir. Belge, uygunluk kriterlerini, başvuruların sunulmasına ilişkin zaman sınırlarını ve başvuruların işlenmesine yönelik prosedürleri belirler. Ayrıca gizlilik, misilleme riski, eş finansman, bilgilerin açıklanması, Yönetim Kurulu'na periyodik raporlama ve politikanın gözden geçirilmesi ve güncellenmesine ilişkin hükümleri de kapsamaktadır. PEKM, AIIB'nin projeleriyle ilişkili çevresel ve sosyal riskleri yönetme konusundaki hesap verebilirliğini artırmayı amaçlamaktadır¹. PEKM, AIIB'nin ESP'yi uygulamadaki başarısızlığının kendilerini olumsuz etkilediğini düşünen Projeden etkilenen kişilerin başvuruları için bağımsız bir incelemeye izin verir. Üç işlev aracılığıyla AIIB'nin hesap verebilirliğini artırır: proje sorgularını ele almak, anlaşmazlıkların çözümünü kolaylaştırmak ve proje aşamalarında çevresel ve sosyal etkileri ele almak için uygunluk incelemeleri yapmak².

PEKM, AIIB'nin Kamu Bilgilendirme Politikasına göre bilgileri açıklar. Onaylar ve uygunluk raporları da dahil olmak üzere başvurularla ilgili belgeler, gizlilik talep edilmediği sürece PEKM internet sitesinde yayınlanır. Proje İşleme Sorguları için alınan önlemler, Uyuşmazlık Çözümü anlaşmaları (açıklanmışsa) ve Yönetim Kurulu kararları, İş Tanımı, Nihai Uyum İnceleme raporları, Yönetimin yanıtları, onaylı Yönetim Eylem Planları (YEP'ler) ve periyodik durum raporları dahil olmak üzere Uyum İnceleme ayrıntıları gibi ek bilgiler de belirtilen zaman çizelgelerine uygun olarak açıklanır³.

Çok taraflı bir kalkınma bankası olan AIIB, faaliyetlerini denetlemek ve şikayetleri ele almak üzere bağımsız bir Uyum, Etkinlik ve Dürüstlük Birimi (UEDB) kurmuştur. Önerilen Şikayetleri Ele Alma Mekanizması, AIIB'nin çevresel ve sosyal koruma tedbirlerine uymamasıyla ilgili endişeleri ele almayı amaçlamaktadır. UEDB, mekanizmanın gelişimini şekillendirmek için paydaşlardan girdi ister. İstişare süreci, video konferanslar ve yazılı başvurular dahil olmak üzere iki aşamadan oluşmaktadır. Belgede ayrıca paydaşların önerilen mekanizmanın verimliliği, etkinliği ve sistemik sorunların ele alınması ve kurumsal öğrenmenin kolaylaştırılmasındaki potansiyel rolü hakkında girdi sağlamaları için önerilen sorular da yer almaktadır⁴.

¹ https://www.aiib.org/en/policies-strategies/_download/project-affected/PPM-policy.pdf

² <https://www.aiib.org/en/about-aiib/who-we-are/project-affected-peoples-mechanism/how-we-assist-you/rules/index-part2.html>

³ <https://www.aiib.org/en/about-aiib/who-we-are/project-affected-peoples-mechanism/how-we-assist-you/rules/index-part8.html>

⁴ <https://www.aiib.org/en/policies-strategies/operational-policies/complaint-mechanism.html>

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 41 / 46

6. İZLEME

Proje sahibi, etkin bir istişare ve Şikayet Mekanizması aracılığıyla topluluklardan, yerel yönetimlerden, arazi sahiplerinden, diğer şirketlerden, STK'lardan, Medyadan, akademik kurumlardan ve diğer çıkar gruplarından aldığı geri bildirimleri sistematik bir temelde ŞGM sürecini takip edecektir.

Gerekirse, şikayetlerin izlenmesi de dahil olmak üzere tüm paydaş katılım faaliyetlerinin bir özeti ilgili kuruma sunulacaktır.

Proje sahibi, ilgili paydaşlarla iletişim kanallarını belirlendiği şekilde sürdürecektir. Belirlenen diğer ek paydaşlar paydaş listesine eklenecek ve kendileriyle iletişim başlatılacaktır. Projede önemli değişiklikler veya güncellemeler olması durumunda, çevresel ve sosyal konular ele alınmaya ve paydaşlara iletmeye devam edilecektir. İyileştirmeler, güncellemeler ve tüm çevresel ve sosyal konular, bu PKP'nin 4. Bölümünde özetlenen yöntemler aracılığıyla zamanında iletilecektir.

PKP periyodik olarak ve büyük proje değişiklikleri meydana geldiğinde güncellenecektir. Güncellemeler, bir önceki yıl ortaya çıkan sorunlar, endişeler ve soruların kısa özetlerini ve ayrıca planlanan ve planlanmayan faaliyetler veya etkinlikler arasındaki her türlü değişiklik hakkında bilgi sağlayacaktır.

ŞGM izleme, temel performans göstergelerini (TPG'ler) ve sorumlu kısımları göstermek için Tablo 6.1'de verilmiştir.

Tablo 6.1. ŞGM'ye Yönelik Temel Performans Göstergeleri

TPG'ler	Eylemler	Kısım	Proje Aşaması	Sorumlu Personel
Projeye özel ŞGM'nin uygulanmasının sağlanması	Proje Uygulama Biriminin (PUB) kurulması	Yüklenici	Arazi Hazırlığı Öncesi	Yüklenici
	Projeye özel kurum içi ŞGM'nin oluşturulması	Yüklenici Alt Yüklenici	Arazi Hazırlığı Öncesi	PUB Sosyal Uzman İK Uzmanı
	Projeye özel İşçi ŞGM'sinin oluşturulması	Yüklenici Alt Yüklenici	Arazi Hazırlığı Öncesi	PUB Sosyal Uzman İK Uzmanı İşgücü Uzmanı İSG Uzmanı
	Şikayet formlarının hazırlanması	Yüklenici	Arazi Hazırlığı Öncesi	Sosyal Uzman
	Kurum içi ŞGM'ye ve İşçi ŞGM'sine yapılan kayıtların değerlendirilmesi	Yüklenici	Proje süresince	Sosyal Uzman
	Şikayetlerin ilgili birimlere iletilmesi	Yüklenici	Proje süresince	Sosyal Uzman
Hassas gruplar da dahil olmak üzere paydaş katılımı için uygun personelin sağlanması	TİG'lerin görevlendirilmesi	Yüklenici Alt Yüklenici	Arazi Hazırlığı Öncesi	PUB İK Uzmanı
	Kadın TİG'nin görevlendirilmesi	Yüklenici Alt Yüklenici	Arazi Hazırlığı Öncesi	PUB İK Uzmanı
Şeffaf, eşit ve erişilebilir paydaş katılımının sağlanması	Her türlü erişilebilir iletişim aracının oluşturulması	Yüklenici	Arazi Hazırlığı Öncesi	Sosyal Uzman Kurumsal İletişim Bölümü TİG'ler
	Her türlü iletişim tekniği için dil temelli engellerin göz önünde bulundurulması	Yüklenici Alt Yüklenici	Arazi Hazırlığı Öncesi	Sosyal Uzman

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 42 / 46

TPG'ler	Eylemler	Kısım	Proje Aşaması	Sorumlu Personel
	Bilgilendirme sürecinde kullanılan mevcut bir belge formunun sağlanması	Yüklenici	Proje süresince	Sosyal Uzman Kurumsal İletişim Bölümü TİG'ler
	Her türlü iletişim tekniği için dil temelli engellerin göz önünde bulundurulması	Yüklenici Alt Yüklenici	Arazi Hazırlığı Öncesi	Sosyal Uzman
	Sahada Hİ ofisi kurulması	Yüklenici Alt Yüklenici	İnşaat	PUB İK Uzmanı
	Paydaşlarla istişarelerin yürütülmesi	Yüklenici Alt Yüklenici	Proje süresince	PUB Sosyal Uzman TİG'ler
Alt yüklenicinin faaliyetlerinin izlenmesinin sağlanması	Kurum içi ŞGM'yi ve İşçi ŞGM'sini yapan alt yüklenicinin faaliyetlerinin izlenmesi	Yüklenici	Proje süresince	Sosyal Uzman İK Uzmanı İşgücü Uzmanı İSG Uzmanı

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 43 / 46

7. EKLER

Ek 1: Paydaş Listesi

Paydaş Grubu	Paydaş Listesi
Ulusal devlet kurum ve kuruluşları	<ul style="list-style-type: none">• Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı• Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü• Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü• Tarım ve Orman Bakanlığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü• Tarım ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü• Tarım ve Orman Bakanlığı, Orman Genel Müdürlüğü• Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü• Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü
Yerel devlet kurum ve kuruluşları	<ul style="list-style-type: none">• Erzin Kaymakamlığı• Erzin Belediyesi• Hatay Büyükşehir Belediyesi• Hatay Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü• Hatay İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü• Hatay İl Tarım ve Orman Müdürlüğü• Hatay Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı• Kültür ve Turizm Bakanlığı, Hatay Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü• Yukarıburnaz Mahallesi Muhtarlığı• Hürriyet Mahallesi Muhtarlığı
Üniversiteler ve vakıfları, kooperatifler, yerel iş örgütleri, ticaret birlikleri, ticaret odaları ve diğer kurumlar gibi çıkar grupları	<ul style="list-style-type: none">• Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi• İskenderun Teknik Üniversitesi• Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma (TEMA) Vakfı Hatay Temsilciliği• Amanoslar Çevre Koruma ve Dayanışma Derneği• Antakya Çevre Koruma Derneği• Arsuz Çevre Koruma ve Güzelleştirme Derneği• Canlılar İçin El Ele Derneği• Doğa ve Bilim Derneği• Erzin Çevre Koruma Derneği• Erzin Çevre ve Tarihi Mirası Koruma Derneği• Hatay Doğa ve Yaşam Derneği• Hatay Kültürel ve Doğal Mirası Koruma Derneği• Hatay Tabiatı Koruma Derneği• Hatay ve Erzin Kültür ve Yardımlaşma Derneği• İskenderun Çevre Koruma Derneği• Mavi Yeşil Doğa ve Bilim Derneği• Samandağ Çevre Koruma ve Turizm Derneği• Samandağ Sağlık ve Doğal Hayatı Koruma Derneği• Türkiye Tabiatı Koruma Derneği Hatay Şubesi• Yoncakaya Doğa, Çevre ve Turizm Derneği
Proje sahalarına yakın yerleşim yerleri	<ul style="list-style-type: none">• Yukarıburnaz Mahallesi ve Hürriyet Mahallesi
Projeden etkilenen kişiler	<ul style="list-style-type: none">• Dezavantajlı veya savunmasız olabilecek gruplar (örneğin yaşlılar, engelliler, kadınlar, vb.)• Proje çalışanları ve yükleniciler

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 44 / 46

Ek-2 Şikayet Kayıt Formu

ŞİKAYET KAYIT FORMU COMPLAINT REGISTER FORM		
Şikayetin Alındığı Yer Location of Complaints Received		Tarih Date
Alan Yetkilinin Adı Name of Person In Charge		Şikayet Kayıt No/ Complaint Register Number
Şikayete Konu Alanın Koordinatları/ Coordinates of the Area Subject to Complaint		
Şikayet Sahibi Hakkında Bilgi Complainant Info Şikayet Sahibi kimlik bilgilerini vermeden anonim olarak doldurabilir, ancak kendisine geri dönüş şeklini bu formda belirtmesi gerekmektedir. The Complainant may submit application anonymously, however in this form the Complainant should indicate the feedback mechanism to respond.		
Ad Soyad Name Surname		Şikayetin Geliş Yolu Form of Complaint
TC Kimlik No/ Identification Number		Telefon- Ücretsiz hat Phone –Free phone line ☐
Telefon/ E-Posta Telephone/ E-mail		İstişare Toplantısı Consultation meeting ☐
Mahalle-Köy-İlçe-İl Neighborhood-Village –District - Province		Dilekçe Petition ☐
Posta Kodu Postal Code		Diğer Other ☐
Şikayet Detayları Details of Complaint		
Şikayet Konusu Complaint		
Şikayet sahibi tarafından talep edilen çözüm Solution requested by the Complainant		
Şikayeti Alan Yetkilinin Ad Soyad ve İmzası / Şikayet Sahibinin Ad Soyad ve İmzası Name Surname and Signature of the Person In Charge / Name Surname and Signature of Complainant		

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 45 / 46

Ek-3 Şikayet Kapatma Formu

ŞİKAYET KAPATMA FORMU <i>COMPLAINT CLOSURE FORM</i>	
Şikayet Kapatma Numarası: <i>Complaint Closure Number</i>	
Alınması Gereken Acil Önlemleri Tanımlayın: <i>Define Urgent Actions to be Taken:</i>	
Alınması Gereken Uzun Vadeli Önlemleri Tanımlayın (Gerekli İse): <i>Identify Long-Term Actions to Be Taken (If Necessary):</i>	
Tazminat Talebi Bulunuyor Mu? <i>Is There a Claim for Compensation?</i>	Evet / Yes ☐ Hayır / No ☐
Düzeltilici Faaliyetin Kontrolü ve Kararı <i>Control and Decision of Reparative Action</i>	
Düzeltilici Faaliyetin Aşamaları <i>Phases of Reparative Action</i>	Verilen Sürenin Sona Erdiği Tarih ve Yetkili Kuruluşlar <i>The Expiry Date of the Given Period and Authorized Institutions</i>
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.

Paydaş Katılım Planı		CNR-PLN-ERZ-SEP-001
Nihai	Tarih: Mart 2024	Sayfa 46 / 46

Ek-4 Şikayet Günlüğü Örneği

		Paydaşın kimlik numarası	Paydaşın kimlik numarası	Paydaşın kimlik numarası	Paydaşın kimlik numarası	Paydaşın kimlik numarası
<i>Paydaş Bilgileri</i>	<i>Kayıt Numarası</i>					
	<i>Tarih</i>					
	<i>Yer</i>					
	<i>Hassasiyet (Evet / Hayır) (Lütfen belirtiniz)</i>					
<i>Şikayet / Endişe / Soru / Geri Bildirim Hakkındaki Bilgiler</i>	<i>Beyan durumu</i>					
	<i>Beyanın Mevcut Durumu</i>					
	<i>Beyan özeti</i>					
	<i>Alınacak önlemler</i>					
	<i>Beyanın son durumu</i>					
<i>Personel Bilgileri</i>	<i>Kayıt</i>					
	<i>Görevlendirilen ekip / personel</i>					
	<i>Belgeler</i>					
	<i>Yorumlar</i>					